

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

P.O. BOX 03206 • 6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXVI

Spalis - October 1, 1981

Nr.38

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Lietuvai Gelbėti Tarybos delegacija, priimta Baltuose Rūmuose 1940 m. spalio 15 d., klausosi prezidento Franklin D. Rooseveltto pareiškimo, nepripažįstant Lietuvos okupacijos.

NEPRIPAŽINIMO KILMĖ

Amerikos užsienio ir vidaus politikos išdava?

Vytautas Meškauskas

Paskutiniųjų dienų viešos diskusijos dėl tam tikrų žvalgybos lėktuvų pardavimo Saudi Arabijai labai ryškiai nušviečia JAV užsienio politikos virtuvę. Sprendžiant tą pardavimo klausimą, atrodo, daugiau paisoma ne JAV, bet Izraelio interesų. Tas prisibijo Saudi Arabijos karinio sustiprinimo, kas paties Izraelio saugumą daro daugiau priklausomu nuo JAV. Ar tai kenkia JAV? Pranešama, kad Valsybės Sekretorius Haig New Yorke pasivijęs iš Washingtono grįžtantį namo Izraelio ministrį pirmininką Beginą, jo prašęs paveikti savo šalininkus Amerikoje, kad tie taip nesi-priešintų!

Akivaizdoje tos dramos lengviau suprasti tuos kaliforniškų tautiečius, kurie tikisi Lietuvą išvaduoti vietos Public Relations firmos pagalba. Tiesa, mes ne tokie skaitlingi bei įtakingi kaip žydai, bet įtakingi kaip žydai, bet pasamdyti gudrus agentai kažin ką gali padaryti...

Tai duoda gražią progą pagnagrėti ir JAV Lietuvos okupacijos nepripažinimo kilmę. Kaip minėjome, dar šių metų vasario mėn. oficialiam Valsybės D-to leidinyje buvo konstatuota, kad JAV nepripažindamos prijungimo leidžia egzistuoti Washingtono Pabaltijos valstybių atstovybėms, jų reikalų vedėjams - 'charge d'affaires' - duodamos privilegijos ir imunitetas diplomatinio korpuso, kurio dekanas šiuo metu yra ... sovietų ambasadorius Dobryninas.

Iš tikro JAV prijungimo nepripažinimo politika prasidėjo ne formalia nota Lietuvos atstovybei, bet prezidento Franklin D. Roosevelt 1940 m. spalio 15 d. pareiškimu Amerikos lietuvių delegacijai:

'Sakoma, kad Lietuva prarado savo nepriklausomybę.

Taip sakyti yra klaidinga. Lietuva neprarado savo nepriklausomybės. Lietuvos nepriklausomybė tik laikinai nutraukta (temporariškai) nutraukta. Ateis laikas ir Lietuva vėl bus nepriklausoma. Tai atsitiks greičiau negu jūs galite tikėtis.'

Britai savo nepripažinimą išreiškė diskretiškiau. Jie pranešė Baltijos valstybių igaliojimo ministeriams, kad 'jų (britų vyriausybės) nuomone, paskutiniųjų politinių pasikeitimų jų valstybės sąlygos nebuvo tokios, kad verstų nepripažinti juos kaip atitinkamus kraštų akredituotus atstovus.'

Mat, D. Britanijos užsienio politika nėra toks viešas dalykas kaip JAV.

Galima prileisti, kad ir JAV eitu britų pavyzdžiu prie 'tylaus' nepripažinimo, jei Amerikos lietuvių delegacijos nereikalautų jo viešo pakartojimo. Žinoma, nepripažinimas sutinka ir su JAV interesais, ypač galvojant apie 'išvadavimo' politikos aspektus, apie kuriuos jau kalbėjome anksčiau. Pagaliau, sovietai už pripažinimo nutraukimą nieko konkretaus nesiūlo ir sunku įsivaizduoti, kad tas pripažinimo nutraukimas kuo JAV padėtų.

Tokiu būdu nepripažinimas, kaip oficialiai sakoma, yra 'ateities vilties simboliu' ir jei Washingtono administracijos taip traktuoja mūsų atstovybę, neturi kitokio pasirinkimo ir mūsų politinės organizacijos, nepaisant nusiskundimų kad praktiškai tai nieko nereiškia. Vizos į Lietuvą reikia prašyti sovietų ambasados.

...

Malonu retkarčiais apsilankyti tame 'vilties spindulyje' - mūsų atstovybėje Washingtono. Ji neatrodo kai muziejinė

liekana. Gal todėl, kad Washingtono susilaikoma nuo modernios statybos, ten negalima statyti aukštesnių namų kaip Kapitolius. O kai kur, net statant naujus namus, paliekamas ar imituojamas senas fasadas, kad niekuo nesiskirtų nuo aplinkos.

Atstovybės rūmai, 1924 metais ministerio K. Bizausko Lietuvai nupirkti, dar tinka savo aplinkai, nors reikalingi remonto. Turint galvoje, kad žmonių gyvenimas greičiau bėga negu pasauliniai įvykiai, (Nukelta į 2 psl.)

Kas nauja Madrido konferencijoje?

Š. m. rugsėjo 17 d. JAV Senato Rūmuose, Washingtono, JAV Komisija saugumo ir bendradarbiavimo Europoje reikalams padarė pranešimą apie Madrido konferenciją. Kalbėjo delegacijos pirmininkas, ambasadorius Max Kampelmanas, dalyvaujant komisijos pirmininkui Dante B. Fascell ir nariams: senatoriams John Heinz (Pa.) ir Claiborne Pell (RI), kongreso atstovui Millicent Fenwick ir komisijos reikalų vedėjui R. Spencer Oliver.

Ambasadorius Kampelmanas kiek plačiau nušvietė pasiektus rezultatus. Jis priminė, kad kompromisas buvo pasiektas dėl apie 80 proc. pasiūlymų. Likosi neišspręsti trys dalykai: pasiūlymai liečiantys žmogaus teises, saugumo konferencijos sušaukimą ir jos darbų apimtį, ir sekančios konferencijos vietą ir laiką.

Vakarai laikosi nusistatymo, kad konferencijos

Reikšmingas renginys Baltijos valstybių nepriklausomybei atžymėti

Rugpjūčio 25-29 d.d. Muenchene, Vokietijoje, vyko reikšmingas renginys, skirtas Baltijos valstybių nepriklausomybės laikotarpiui. Renginio istorija tokia:

Muensterio ir Glasgovo (Skotija) universitetų profesoriams Eric Boettcher'ui ir Alec Hove dar 1975-76 metais kilo mintis išnagrinėti Baltijos valstybių gyvenimą vienu specifiniu požiūriu, būtent ištirti, kokią pažangą jos padarė per nepriklausomybės periodą. Iniciatoriams ypač rūpėjo nustatyti, kaip baltų tautos per 20 metų periodą sugebėjo išugdyti savo ūkinę gamybą iki tokio aukšto laipsnio, jog jos pajėgė ne tik pačios išsilaikinti, beti išvežti didelius maisto kiekius užsienin. Iš pirmojo pasaulinio karo nuniokotų ir iš carinės Rusijos paveldėtų atsilikusių provincijų Baltijos valstybės nepalankiomis sąlygomis, be svietimos pagalbos, įstengė sukurti pavyzdinę gamybą, ypač žemės ūkio srityje.

Minėtų profesorų dėmesį patraukė ta aplinkybė, kad daugelis po antrojo pasaulinio karo įsikūrusių valstybių dar ir šiandien nepajėgia išmaitinti savo gyventojų ir priverstos įsivežti didelius maisto kiekius. Tokia būklė ypač krinta į akį atsiminus, kad po antrojo pasaulinio karo atsiradusios valstybės susilaukia visokeriopos paramos iš labiau išsivysčiusių pramoninių kraštų, tuo tarpu

tos trys Baltijos valstybės išvystė pajėgią gamybą savo pačių pastangomis, be svietimos pagalbos.

Įjungtos į Sovietų Sąjungą, Baltijos valstybės dar ir šiandien pirmauja daugelyje gamybos sričių ir išlaiko aukščiausią pragyvenimo lygį visoje Sovietijoje!

Prof. Boettcheriui pavyko išrūpinti lėšų iš Volkswagen fundacijos ir štai, rugpjūčio 25-29 dienomis Muensteryje surengtas specialinis simpoziumas!

Reikia pastebėti, kad prof. Eric Boettcher yra Lietuvos vokiečių. Jo tėvas, pulk. Julius Boettcheris tarnavo Lietuvos kariuomenėje. Pats Eric Boettcher (gimęs 1919 m.) baigė Kaune vokiečių gimnaziją ir pradėjo studijuoti Vytauto Didžiojo Universitete technikos mokslus, bet 1941 m. pavasarį kartu su tėvais, repatriavo į Vokietiją. Kielyje baigęs ekonominius mokslus daktaro laipsniu, E. Boettcher dėstė Hamburgo ir Stuttgarto universitetuose, o 1963 m. perėmė profesūrą Muensterio universitete. Pažymėtina, kad šis universitetas studentų skaičiumi užima antrą vietą Vokietijoje. Profesorius ypač specializavosi kooperacijos srityje ir šiuo metu yra kooperacijos instituto direktorius. Kooperacijos srityje jis naudojasi dideliu autoritetu ir yra paskelbęs gausių mokslinių darbų. Beje, prof. Boettcher dar ir šiandien laisvai kalba lietuviškai.

Kitas simpoziumo iniciatorius - prof. Alec Hove - yra Glasgovo universiteto Dept. or Interantional Economic Studies direktorius. Jis, gimęs Ukrainoje, gerai pažįsta Rytų Europą.

Abu simpoziumo vyriausieji rengėjai - prof. dr. Eric Boettcher ir prof. dr. Alec Hove - pasirinko prelegentais paskirtoms temoms išnagrinėti savo bendradarbius universitete, arba ir šiaip žinovus - beveik visi yra dar palyginti jauni mokslininkai. Be to, simpoziumo dalyviais pakviesti pasižymėję mokslininkai, tarp jų prof. V.S. Vardys iš Oklahomos universiteto, Koelno universiteto prof. B. Meissner (Estijos vokiečių), Kielio universiteto prof. D. Loeber (Latvijos vokiečių), estų kilmės prof. dr. T. Parming (Maryland universiteto, USA).

Simpoziume dalyvavo Lietuvos Diplomatinės Tarnybos narys dr. A. Gerutis, atvykęs iš Berno. Simpoziumo darbus sekė taip pat teisių magistras A. Išildė, prieš kurį laiką paskirtas latvių diplomatinės tarnybos nariu Vokietijoje. Jiedu atvejais atvejais išjungė į diskusijas, kai buvo aptariamose referentų pateiktos studijinės paskaitos.

(Nukelta į 2 psl.)

(E)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Įvairvalgia*

Lemiamos savaitės Lenkijoje. - Reagano laiškas Brežnevui.
- Haigo-Gromyko pasibarinimas prieš sėdant derėtis.

Pereitą savaitę tamsūs rudens debesys rinkosi Lenkijos padangėje. Maskvos spaudžia ma Lenkijos komunistinė vyriausybė atsisakė tartis su SOLIDARUMO organizacija, kaltindama ją 'kišimusi į politiką'. Jei nebus rastas koks 'veidas gelbėjantis' kompromisas, Solidarumas turėtų atsakyti streikais, kurių pasėkas sunku numatyti. Dabar - maždaug iki lapkričio 1 d. - yra patogiausios sąlygos sovietų karinei intervencijai. Jei iki to laiko lenkai galėtų kaip nors išmanevruoti, vėliau prasidėjęs purvo, liūčių ir net sniego laikotarpis apsunkintų kariuomenės judėjimą ir priverstų sovietus smurtą nudelsti iki vasaros. Zinoma, šalia karių jie dar turi ir kitų priemonių - ūkinių, psichologinių ir pan.

Lenkijos situaciją turėdama galvoje, prezidentas Reaganas pasiuntė Brežnevui asmenišką laišką, kuriame išsėja, kad -

'Mūsų nuomone, Lenkijos problemas gali išspręsti tik patys lenkai. Bet koks kitas prie jų priėjimas turėtų labai sunkių pasekų.'

Sovietams tai nėra naujiena. Dėl to jie iki šiol ir lūkuria. Ūkiniai jie per daug priklauso nuo bendravimo su Vakarais, kad galėtų lengvai jo atsisakyti. Be to, jų viešas isikišimas paskatintų Vakarų atsiginklavimą, kas jiems mažiausiai patinka. Už tat Reaganas savo laiške įrašė ir viliojančius pasiūlymus:

'Nepaisant neraminančių polinkių (Lenkijoje ir sovietų sprendimus. 'Mes neprašome tokio dialogo, bet tik ji siūlome' - pabrėžė sovietas, švedasmas savo ministeriavimo 25 metų sukaktį. Tiek kartų jis yra kalbėjęs ir JT Visuotiniuose Susirinkimuose. Gromyko tačiau kaltino Amerikos vadovybę kurstant ginklų lenktybes ir verčiant NATO valstybes prisidėti prie militarinių schemų, kurios prieštarauja jų interesams. Vakarai esą kalti ir bandymu sugriauti socialis-

tų spartus ginklavimasis), JAV yra įsipareigojusios dialogui apie kritišką geopolitinę padėtį ir derėtis.'

Derybos JAV yra linkusios skaitytis su teisėtais sovietų interesais, jei sovietai skaitytųsi su tokiais pat JAV interesais.

Tas laiškas turėtų sudaryti lyg įžangą trečiadienį prasidėjusiems Haigo-Gromyko pokalbiams. Už tat pats Haigas kalbėdamas prasidėjusiame JT Visuotiniame Suvažiavime laikėsi labai santūriai, skirdamas didžiausią savo kalbos dalį tarptautiniam ūkiniam bendradarbiavimui. Jis tačiau pabrėžė, kad paramos iš JAV negali tikėtis tokie kraštai, kurie remia tarptautinį terorizmą, nors jų konkrečiai neišvardino. Jis taip pat pareiškė, kad šiuo metu didžiausią pavojų JT Chartai ir jos principas yra sovietų pažeidimas Afganistano integralumo bei Vietnamo Kambodijos.

Savo sekančios dienos atsakyme Gromyko pasisakė už dialogą su Washingtonu, kad pasiektų abipusiai priimtinas kontraversialinių problemų sprendimus. 'Mes neprašome tokio dialogo, bet tik ji siūlome' - pabrėžė sovietas, švedasmas savo ministeriavimo 25 metų sukaktį. Tiek kartų jis yra kalbėjęs ir JT Visuotiniuose Susirinkimuose. Gromyko tačiau kaltino Amerikos vadovybę kurstant ginklų lenktybes ir verčiant NATO valstybes prisidėti prie militarinių schemų, kurios prieštarauja jų interesams. Vakarai esą kalti ir bandymu sugriauti socialis-

tinus Lenkijos valstybės pagrindus. Varšuvos pakto valstybės bus ir toliau 'broliškai solidarios ir padedančios' Lenkijai. Tokio 'broliško solidarumo' pavyzdžius pereitą savaitę matėme įmonių mitingų pavidale, kur buvo puolamas lenkų 'solidarumas'.

Tuo tarpu pati Sovietų Sąjunga padidino alkoholio ir tabako kainas 17-22%. Oficialiai aiškinama, kad tai padaryta 'sveikatos' sumetimais, bet iš tikro pakėlimas reprezentuoja norą padidinti išdų pajamas. Degtinės butelis dabar kainuos apie 6 rublius. Maskvoje juokaujama, kad rusai degtinę gersią jos kainai pasiekus 8 rublius. Tik jei kaina pašoktų iki 10 rublių, tada Sovietijoje prasidės 'lenkiški' įvykiai.

REIKŠMINGAS RENGINYS...

(Atkelta iš 1 psl.)

Rugpjūčio 25 d. pirmąjį posėdį Muensterio universiteto senato salėje atidarė prof. E. Boettcher. Po jo kalbėjo Muensterio universiteto rektorius, paskui sekė prof. A. Hove kaip vieno iš simpoziumo iniciatorių žodis. Tuoju pat prasidėjo simpoziumo darbai, kurie vyko labai intensyviai. Iš viso paskaityta 10 referatų, kurie vispusiškai išnagrinėjo temas, daugiausiai tiesiogiai lietusias baltų tautas bei Baltijos valstybes. Temos išgyvendintos tiek istoriniu, tiek tautiniu, tiek ūkiniu požiūriu.

Be prof. Boettcherio, prof. Vardžio ir dr. Geručio, dar du referantai mokėjo lietuvių

Iš kitos pusės

H. Žemelis AKIRAČIUOSE nutarė savarankiškai atversti naują istorijos puslapį. Girdi, paliekant praeitį istorijai, reikia pradėti galvoti apie lietuvių tautos ateitį, kuri vienodai rūpi Lietuvoje gyvenantiems žmonėms, (įskaitant valdančios klasės atstovus) ir išeivijai. Lietuvoje į valdančios klasės priekį išėjusi nauja generacija, o išeivijoje irgi ateinanti nauja karta. Žodžiu, reikia pradėti dialogą.

Prieš pradėdamos tokį dialogą, — siūlo Žemelis — abi pusės turėtų sutikti:

1. neatsisakyti savo principų ir politinės veiklos,
2. diskusijose vengti politinių klausimų,
3. koncentruotis į kultūrinių ryšių plėtimą ir lietuvių tautos ateities nagrinėjimą...

... Taip, mes turėsime kalbėtis su oficialiais valdžios atstovais. Ar tai mus patinka, ar ne...'

Iš kitos pusės žiūrint, tarybinė valdžia jau seniai turi tokiam dialogui atitinkamą organą. Tai atskirų tautų "Tėviškės" draugijos, kurių tikslas, kaip jų vardas rodo, yra išnaudoti paskirų tėvynių ilgęsį didžiosios "Rodinos" naudai ir politiniams tikslams. Turint galvoje dabartinę tarptautinę padėtį, Maskvos dabartinis svarbiausias rūpestis turėtų būti išlaikymas turimos ar greitai pasiektinos karinės persvaros. Tam reikalui reikia remti visus taikos sąjūdžius, vistiek kas stovėtų jų priekyje. Todėl "Tėviškės" generolas Petronis galėtų gauti aukštesnių vietų pritarimą sutikti su Žemelio sąlygom, jei tokį dialogą pradedant būtų pasisakyta už... taiką. Ir kas gali nesutikti su taika ir automatiškai likti 'karo kurstytojų'?

Pasisakius už taiką, kas bus pranešta pasaulinei spaudai, galima bus pereiti prie kitų dialogo dienotvarkės punktų, pavyzdžiui, prie lietuvių kalbos prielinksnių ir priegaidžių nagrinėjimo. Gal bus galima sustoti ir prie tautosakos, tačiau tuo atveju reikėtų tylomis apeiti vieną mūsų patarlę: "neik su velniu obuoliauti... neteksi ne tik obuolių, bet ir tarbos".

vm

kalbą: agronomė Margarete Holzmann, Giesseno universiteto bendradarbė, Lietuvos vokiečių, sovietiniais laikais baigusi žemės ūkio akademiją ir 1966 m. atvykusi į Vokietiją ir dr. James D. White, Glasgovo universiteto Institute for Soviet and East European Studies bendradarbė. Mr. White atvyko į Muensterį su žmona Nijole, lietuvaite - gim. Subatavičiute, 1970 m. gavusia leidimą išvykti iš Lietuvos. Ji šiuo metu dėsto rusų kalbą Glasgovo universitete.

Simpoziumo dalyvius prieš-

mė miesto burmistras istorinėje Muensterio rotušės salėje, kurioje 1648 m. pasirašyta Vestfalijos taikos sutartis. Dalyvius keliais atvejais vaišino Muensterio kooperacinės organizacijos. Prof. E. Boettcheris vaidina svarbų vaidmenį Vestfalijos kooperatiniame gyvenime. Jo iniciatyva simpoziume daug dėmesio skirta Baltijos valstybių kooperacijos judėjimui, kurio dėka nepriklausomybės laikotarpyje pasiekta pažymėtinų laimėjimų.

Simpoziumo darbai bus išleisti knygos pavidalu.

NEPRIPAŽINIMO KILMĖ...

(Atkelta iš 1 psl.)

rūpi klausimas ir būsimo charges d'affaires, nors p. S. Bačkis dar labai gerai atrodo ir sunku be jo bei jo Ponios pasiuntinybės išvaizduoti. Bet taip galvojant užmirštama, kad pačiam pirmam gali nebepasitaikyti ten daugiau apsilankyti. Kitai kartai bus tinkamas ir naujas personalas. Pagaliau, kas tikrai žino ateitį...

Beje, kad mūsų veikla karais praverčia, gražiai įrodė ALTO surengtas Amerikos Balso 30-ties metų sukakties minėjimas JAV senato patalpose, dalyvaujant pačiam senato užsienio reikalų komisijos pirmininkui Charles Percy (Rep., Ill.). Paminėjimas padarė stiprą išpuolį visai Amerikos Balso vadovybei, nes nuo senato priklauso jo biudžetas. Skyriaus ir jo vadovo A. Petručio prestižas labai pakilo.

Zinoma, Amerikos Balsas yra grynai amerikoniška įstaiga, tačiau skleidama informaciją pasitarnauja ir lietuviškiems reikalingai, be kita ko duodama nemažai žinių iš išeivių gyvenimo.

Atvykę į Chicago, būtinai pasinaudokite proga

PUIKIAUSIUS KAILIUS

Chicagoje rasite pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANA BURŠTEINA

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION (Required by 39 U.S.C. 3685)		
1. TITLE OF PUBLICATION DIRVA	2. PUBLICATION NO. 157580	3. DATE OF FILING Oct. 1, 1981
4. FREQUENCY OF ISSUE Weekly	5. A. NO. OF ISSUES PUBLISHED ANNUALLY 52	6. B. ANNUAL SUBSCRIPTION PRICE \$17.00
7. COMPLETE MAILING ADDRESS OF KNOWN OFFICE OF PUBLICATION (Street, City, County, State and ZIP Code) (Not printers)		
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Cuyahoga, Ohio 44103		
8. COMPLETE MAILING ADDRESS OF THE HEADQUARTERS OR GENERAL BUSINESS OFFICES OF THE PUBLISHERS (Not printers)		
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Cuyahoga, Ohio 44103		
9. FULL NAMES AND COMPLETE MAILING ADDRESSES OF PUBLISHER, EDITOR, AND MANAGING EDITOR (This item must NOT be blank)		
PUBLISHER (Name and Complete Mailing Address) The American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILNIS, Inc. 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103		
EDITOR (Name and Complete Mailing Address) Vytautas Gedgaudas, 2216 Coventry Rd., Cleveland Hts., Ohio 44118		
MANAGING EDITOR (Name and Complete Mailing Address) Vytautas Gedgaudas, 2216 Coventry Rd., Cleveland Hts., Ohio 44118		
10. OWNER (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a nonprofit organization, its name and address must be stated.) (Form must be completed)		
FULL NAME The American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILNIS, Inc.		
COMPLETE MAILING ADDRESS 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103		
Dr. Danielius Degėys, President, 10612 Lake Shore Blvd., Cleveland, Ohio 44108		
11. KNOWN BONDHOLDERS, MORTGAGEES, AND OTHER SECURITY HOLDERS OWNING OR HOLDING 1 PERCENT OR MORE OF TOTAL AMOUNT OF BONDS, MORTGAGES OR OTHER SECURITIES (If there are none, so state)		
FULL NAME None		
COMPLETE MAILING ADDRESS		
12. FOR COMPLETION BY NONPROFIT ORGANIZATIONS AUTHORIZED TO MAIL AT SPECIAL RATES (Section 4113, 4114 only) The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes (Check one) (1) HAS NOT CHANGED DURING PRECEDING 12 MONTHS (2) HAS CHANGED DURING PRECEDING 12 MONTHS (If changed, publisher must submit explanation of change with this statement.)		
13. EXTENT AND NATURE OF CIRCULATION		
A. TOTAL NO. COPIES (Net Press Run)	3568	3568
B. PAID CIRCULATION 1. SALES THROUGH DEALERS AND CARRIERS, STREET VENDORS, AND COUNTER SALES	450	450
2. MAIL SUBSCRIPTION	2568	2568
C. TOTAL PAID CIRCULATION (Sum of B.1 and B.2)	3018	3018
D. FREE DISTRIBUTION BY MAIL, CARRIER OR OTHER MEANS SAMPLES, COMPLIMENTARY, AND OTHER FREE COPIES	200	200
E. TOTAL DISTRIBUTION (Sum of C and D)	3218	3218
F. COPIES NOT DISTRIBUTED 1. OFFICE USE, LEFT OVER, UNACCOUNTED, SPOILED AFTER PRINTING	350	350
G. RETURN FROM NEWS AGENTS	---	---
H. TOTAL (Sum of E, F and G - should equal net press run shown in A)	3568	3568
14. I certify that the statements made by me above are correct and complete		
SIGNATURE AND TITLE OF EDITOR, PUBLISHER, MANAGER, OR OWNER Vytautas Gedgaudas, Editor		

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTĀUTAS GEDGAUDAS

PUBLICATION NUMBER (USPS-157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ŠIS BEI TAS MOKESČIAMS MAŽĖJANT

Paskutiniajame dešimtmetyje, ypač infliacijai ėmus šuoliais kilti, metai iš metų nesusilaikomai didėjo mokesčiai. Tam kilimui galo nematė dirbantieji ar nuosavybių savininkai. Ir jeigu praėjusių metų visuotinis balsavimas pakeitė Baltųjų rūmų įnamių, mažai suklusdami galime sakyti, jog respublikonų pažadėtas mokesčių sumažinimas daug lėmė balsuotojams apsispręsti. Nors paprastai rinkiminiais kandidatų pažadams neperdaugiausiai tikima, tačiau prieš metus, į balsavimo būstines eidami ir iš buvusios administracijos jokių pasikeitimų nebesitikėdami, nusiminė žmonės vylėsi, kad prezidentu tapęs Reaganas savo pažadų gal visiškai ir neišsižadės.

Toji viltis iš dalies ir pasiteisino. Daug dirbdamas, savo įtaką iki paskutiniosios panaudodamas, vargais negalais Kongreso narius įtikindamas, jis vis dėlto pasiekė, kad nuo š.m. spalio mėnesio pradžios federaliniai darbo pajamų mokesčiai 5% sumažės. Atsiskaitant už visus šiuos metus, jie bus sumažėję 1 1/4%. Ateinančių metų liepos 1 d. jie bus dar 10% sumažinti, o po metų dar 10%. Reikšmingiausia priimtame įstatyme yra tai, kad nuo 1985 metų, nors pragyvenimo kaštai ir didėtų, infliacijos pasėkoje pakilę uždariai mokesčių mokėtojų automatiškai nebegalės rikiuoti į aukštesnių mokesčių procentų grupę.

Tiesa, tas mokesčių sumažinimas ir nedaug palengvins jų mokėtojams ligi šiolei vis sunkėjusią naštą, bet juos gali raminti tas dalykas, kad kurį laiką jie bus saugūs bent nuo federalinei valdžiai duoklės didėjimo. Ir tai yra jau šis tas šiais ekonominio netikrumo laikais.

Kartu su federalinių pajamų mokesčių patvarkymu Kongresas priėmė ir keletą kitų mokesčių pakeitimų. Apie juos daug mažiau šnekama ir skelbiama, tačiau jie gali ne vieną paliesti ateityje. Čia turime galvoje palaikų mokesčius, kurie nuo ateinančių metų pradžios kasmet vis daugiau nuo mokesčių prievolių atpalaiduos turto paveldėtojus, o taip pat gyvi būdami asmenys galės skirti neapmokestinamas dovanas iki 10,000 dolerių (vyras ir žmona kartu - 20,000) neribotam

skaičiui žmonių kasmet, vietoj ligšiolinių \$3,000 ir \$6,000.

Palaikų mokesčių pakeitimai yra painūs, todėl jų išsiaiškinimo reikalu būtų labai naudinga susitarti su savo advokatu ar kvalifikuotu finansiniu patarėju, kad būtų galima visomis įstatymų numatytomis lengvatomis daugiausiai pasinaudoti. Išsiaiškinus ir įsitikinus, kad jos žymiai palengvina palaikų mokesčių prievolę, gali pasikeisti ir tikroji palikimo vertė. Tada gali prisireikti ir testamentą pakeisti, o tai būtų patartina atlikti nė kiek nedelsiant.

Sykį palietus testamentus, tenka dar kartą priminti testamentų sudarymo reikalą, nors apie tai buvo susigrįžta mai kalbėta. Juos turėtų pagal teismų nustatytą formą su daryti kiekvienas, kuris turi šioki-toki turtą, sutaupyta vadinamai juodai dienai, jeigu nori, kad jo įpėdiniai nesusidurtų su teisiniais formalumais prieš perimdami savo žinion ir nuosavybės palikimą, arba kad jo turtas neatitektų valstybei ar svetimiesiems, jei gu neliks artimesnių teisėtų paveldėtojų.

Vieną kartą visam laikui turėtume išsižadėti prietaro, kad testamentas neturėjimas prailgina gyvenimą, o jo sudarymas prisišaukia mirtį. Nuo staigios ir netikėtos mirties nėra niekas, ničniekas saugus. Tačiau formaliai sudarytas testamentas užtikrina, jog numatytas sąžiningas testamentas vykdytojas nelengvai išgytą ir nelaimės atveju paliktą turtą paskirtys taip, kaip testatorius savo laisva valia ir šviesiu apsisprendimu numatė paskirstyti. Tuo būdu nė centas be reikalo nuneis valstybės išdan, o daugelio mūsų atveju - sovietinei valdžiai, kuri per savo agentus ir ieško būdų, kaip pasiglemžti nesutvarkytus palikimus, net ir šiaudines gimines okupuotoje Lietuvoje suradus ar suklasotus dokumentus pristačius. Neveltui ji visus Lietuvoje gimusius laiko ir pasauliui skelbia savo amžiniais piliečiais.

Sia proga su didžia pagarba galime prisiminti tuos šviesius ir brangius asmenis, kurių šiandien savo terpe nebeturime, tačiau kurie žemiškai kelionę baigdami jautė malonią pareigą savo egzistenciją pratęsti į būsimas kartas, dalį savo palikimo skirdami lietuviš-

Lietuvių Gydytojų suvažiavimo Chicagoje dalyviai.

Pasisekęs lietuvių gydytojų suvažiavimas

(2)

ORGANIZACINIAI REIKALAI NAUJA VADOVYBE

Aukščiau minėtų programų protarpiais sąjungos vadovybė, direktoriato nariai ir gydytojų draugijų valstijose atstovai turėjo posėdžius organizaciniais reikalais. Jau pirmą dieną buvo išrinkta ir su važiavimo patvirtinta nauja Gydytojų sąjungos vadovybė, sekantiems dviem metams. Išrinkti: dr. J. Valaitis - pirm., dr. J. Daugirdas - sekr. ir dr. A. Vanagūnas - vicepirm.

Pabaigoje suvažiavusieji išklaušė atskirų lietuvių gydytojų draugijų atstovų pranešimą apie veiklą.

Gausiausia nariais Illinois draugija yra labai veikli. Daug gydytojų yra Lietuvių Fondo kėlimo ir tvarkymo vadovybėje, remia ir vadovauja daugeliui kultūrinių institucijų ir pasireiškimų, remia operą, kai kurių knygų leidimą. Čia rengiamos aukšto lygio mokslinės programos, kuriose mielai dalyvauja ir amerikiečiai, gydytojai dalyvauja politinėje ir visuomeninėje veikloje.

Ohio draugijos gydytojai reiškiasi visuomeninėje, kultūrinėje ir politinėje veikloje. Kas metai sukelia premiją kultūriniais reikalais remti, remia Kent State universiteto liutuanistinį skyrių, čia kilo iniciatyva nupirkti ir padovanoti brangų medicinišką aparatą Vilniaus klinikoms.

Kanados draugijos gydytojai veiklūs kultūrinėje ir visuomeninėje veikloje, nemažas su mas sukelia lietuviškiems rei-

koms institucijoms ir ypatin-
gai savo gyvenime pamėgtai
spaudai. Taip darydami jie
nenukriaušė įpėdinių, nes šie
ir be paveldėjimo buvo vertėsi,
o tūkstantis ar jų keletas,
nepalikta Dirvai ar kitam
laikraščiui, dažnokai dingtų
be žymės, pagal amerikiečių
priežodį 'easy come - easy go'.
O lietuviškai spaudai tai būtų
didžiai vertingas vitaminas,
stiprinąs ją pašaukimo kelio-
nėje į būsimas kartas.

Būtų tikrai prasminga, kad
daugiau ir daugiau asmenų
pasektų šiuo šviesiu pavyzdžiu
sulauktų ilgo ir gražaus am-
žiaus, o jo pabaigoje ramiai at-
sisveikintu su mumis visus pra-
gyventi išpareigojusia Dirva.

Dr. Juozas Kriaučiūnas

kalams, reiškiasi aukštose
mokslų institucijose, tuo gar-
sindami Lietuvos vardą.

Michigano draugijos gydy-
tojais, susispietę apie Detroitą,
reiškiasi organizacijose, ypač
Dievo Apveizdos parapijoje,
kur telkiasi lietuviška veikla,
išlaikyme ir teikia paramą ne-
tolimai jaunimo 'Dainavos'
stovyklai.

New Yorko draugijos gydy-
tojais veikia visuomeniniai, po-
litiniai, remia Kultūros Židi-
nį, o periferijoje, Putname, bai-
giamam įruošti 'Alkos' archy-
ve, gydytojai įeina į vadovybę.

Kiek žinoma, nors praneši-
mo niekas nepadarė, yra Kali-
fornijos draugijoje gydytojų,
remiančių lietuvišką veiklą
ir joje pasireiškiančių.

REZOLIUCIJOS

Rezoliucijų komisijos sutar-
tas rezoliucijas susirinkimui
pasiūlė komisijos pirm. dr. J.
Kriaučiūnas ir jos susirinkimo
buvo vienbalsiai priimtos.

1. Pasaulio ir Amerikos lie-
tuviai gydytojai smerkia So-
vietų Sąjungoj praktikuojamą
rezistentų ir disidentų priverstina
'gydymą' psichiatriinėse
ligoninėse.

2. Ragina lietuvių visur
kovoti su alkoholizmu.

3. Kviečia lietuvių įsisa-
moninti, kad tik sveikos ir gau-
sios šeimos užtikrina lietuvių
tautos ateitį.

4. Kviečia visus lietuvių
VIENINGAI kovoti už Lietu-
vos laisvę ir nepriklausomybę.

5. Dėkoja baigiančiam ka-
denciją Pasaulio ir Amerikos
Gydytojų sąjungos vadovybei
už sėkmingą veiklą.

Pirmoji rezoliucija pasiun-
čiama Amerikos, Kanados ir
pasaulio sveikatos ir gerovės
organizacijoms, bei aukštiesiems
valdžios pareigūnams. Si ir se-
kančios trys - spaudai, radijui
ir kitoms lietuviškoms susiži-
nojimo priemonėms, kad pa-
siektų visus lietuvius. Pasku-
tinė atlikta žodžiu vietoje.

Pasiūlyta ir dar viena rezo-
liucija, kuri buvo taip pat pri-
imta:

Smerkia Algirdo Statkevi-
čiaus, lietuvių, kalinimą ir
'gydymą' psichiatriinėje ligo-
ninėje. Informuojami šio kon-
tinento sveikatos apsaugos or-
ganizacijos ir valdžios pareigū-
nai apie kalinimą ir prašo jų
intervencijos, kad Algirdas
Statkevičius būtų išlaisvintas.

Dar paminėtini kiti reika-
lai. Medicinos žurnalo redak-

toriumi sutiko būti dr. V. Sau-
lys. Dr. R. Kondratas bus pra-
šomas paskubinti Lietuvos Me-
dicinos Istorijos išleidimą.

PRAMOGINĖ DALIS

Pirmos suvažiavimo dienos
vakare suvažiavusieji išklaušė
trumpo 6 dainų koncerto, išpil-
domo solistės A. Gaižiūnienės.
Jai akompanavo muz. A. Va-
saitis. Sekė vakarienė ir pasi-
linksminimas, grojant neoli-
tuanų orkestrui. Antros die-
nos vakare daug suvažiavimo
dalyvių, palaukę 'Fraternitas
Lithuania - Patria' korporaci-
jos susirinkimo pabaigos, dar
bendrai pavakarieniavo ir pa-
bendravo.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenume-
ratą ir kitomis progomis.
Dirvai paremti aukojo:

J. Adomaitis,	
Villa la Salle	7.00
Pr. Mažrimas, Chicago ..	3.00
D. Higgins, Columbus ..	3.00
Dr. J. Trojanas, Maspeth	13.00
K. Laukaitis, Hinsdale ..	3.00
S. Gruzdytė, Cambridge	5.00
V. Žilinskas,	
Treasure Island	3.00
L. Kalinauskas, Toronto ..	3.00
S. Vaičius, Chicago	8.00
L. Kapeckas, Hartford ..	3.00
R. Izdunis, Cape Coral ..	3.00
V. Jonaitis,	
Grand Rapids	3.00
J. Raciū, Phoenix	1.00
D. Gatautienė, Cleveland	3.00
Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio	
Clevelando skyrius	10.00
G. Zauniūtė, Cranford ..	10.00
A. Andriušis, Dorchester	8.00
A. Zatkus,	
Redondo Beach	15.00
Br. Kasakaitis, Chicago ..	18.00
J. Kleinaitis, Germantown	3.00
A. D. Ratkeliai,	
Laguna Beach	23.00
V. Izbickas, Westwood ..	16.00
V. Čekanauskas,	
Westlake Village	5.00
J. Miežaitis,	
Ormond Beach	3.00
J. Juodis, St. Petersburg	3.00
Dr. W. Bergen, Columbus	8.00
X. Y., Rockford	3.00
E. R. Šimaičiai, Fairfax ..	8.00
V. Meiliūnas, New York	13.00
M. L. Gilvydis, Farmington	3.00
Balfo Detroito	
Skyriaus Valdyba	15.00
J. Biliūnas, Mentor	3.00
V. Čepukaitis, Cleveland	8.00
LB Hot Springs	
apyl. valdyba	10.00
R. M. Valiukėnaitė-Reilly,	
Laramie	50.00
Dr. A. Šaulienė, Chicago	3.00
Visiems aukotojams nuo- širdžiai dėkojame.	

Nuo piramidžių iki Akropolio

(10)

Henrikas Stasas

Amžių išvagotu ir karavanų kietai sumintu keliu vykome iš Betliejaus į Kristaus miestą Jeruzalę. Nors šiandien šis kelias dengtas žvilgančiu asfaltu, tačiau jame giliai įspaustos patriarchų ir Kristaus pėdos liko laiko neištrintos. Šis kelias vykstantiems į Jeruzalę sukelia tam tikrus išgyvenimus bei mistinį ryšį su Dievu, kuris čia vaikščiojęs ir kentėjęs, kaip žmogus.

Tad mintyse paskendę, nepajutom kai Kydrono slėnis ir pilkos Jeruzalės sienos, tie neatskiriami šio miesto simboliai, vėl iškilo prieš mūsų akis. Čia pat ir senoji Jeruzalė, kur tarp akmeninių jos pastatų iškilęs St. George viešbutis, paskutinė mūsų sustojimo vieta šventoje žemėje.

Viešėdami čia tris dienas pažinome ne tik Jeruzalės aukso, gintaro ir dykumos smėlio spalvas, bet ir amžiais čia sustingusią agoniją ir ekstazę.

Susipažinkime bent trumpai su šio miesto praeitim, kurio vardas jau prieš 4000 metų buvo rašomas Egipto rašybos ženklais Uru-Sholim. Uru-Sholim reiškia "Taikos miestas", tačiau Jeruzalės atveju tai tikras paradoksas. Juk nė vienas miestas šioje žemėje nebuvo tiek kartų išgriautas ir vėl atstatytas. Ir nė vieno miesto istorijos lapuose tiek smurto, kruvinių kovų ir garbės. Atrodo, kad tokiam paradoksui Jeruzalė jau buvo skirta prieš pasaulio pradžią. Jau pranašų buvo išpranašauta, kad pro šio miesto vartus ant asilaičio sėdėdama įžengs pasaulio viltis, o už jo sienų, smurtui užviešpatavus, išganytojas bus pasmerktas mirti.

Tad baigiantis pirmajam šventyklos perijodui, Jeruzalė buvo visiškai sunaikin-

ta ir jos elitas pateko į babiloniečių nelaisvę. Tik po 49 metų žydams sugrįžus, miestas buvo vėl atstatytas. Čia po Makabėjų sukilimo žydai vėl įsigalėjo. Tuo metu Herodas D., pasižymėjęs savo statybos darbais, išpuošė Jeruzalę naujais, didingais helenistinio stiliaus pastatais. Ypač Kristaus laikais miestas išsiskyrė savo grožiu ir didybe. Neveltui vienas Kristaus mokinių sušuko: Mokytojau, žiūrėk į tuos beribius miesto kvartalus ir tuos nepaprastai gražius pastatus."

Tačiau nepraėjus nei 50 metų po Kristaus mirties, Romos imperatorius Titas savo legijonais Jeruzalę vėl išgriovė. O Hedrijanas, apvainikuodamas Tito pradėtą darbą, Jeruzalę sulygino su žeme.

Tik Bizantijos imperijai įsigalėjus ir krikščionims atgavus teises, šventoji žemė su Jeruzalės miestu vėl virto žydinčių pasaulio centru. Tačiau 613 metais Jeruzalė atiteko persams ir čia įsigalėjo islamas. Kryžiaus karų metu, kryžininkai išvaikė kalifus ir šventąją žemę vėl išvadavo. Vėliau viduramžiais Jeruzalė pateko turkų valdžion ir jie ją valdė 400 metų. Tik 1917 m. šventąją žemę perėmė britų mandatas. Tad tokia suglausta šio miesto istorija. Charakteringa, kad per šią audringą praeitį ir nuolatinę kovų agoniją Jeruzalė nepakeitė savo originalių veido bruožų.

Apie Jeruzalės charakterio pastovumą Colin Thubron taip išsireiškia: "Miestai, kaip žmonės yra formuojami laiko ir kančių. Vieni jų prisitaiko prie esamų sąlygų, kiti keičiasi arba žūva. Tačiau yra ir tokių, kurių charakterį jokie įvykiai nepakeičia ir jų nie-

kas nepaveikia. Tad tokia yra Jeruzalė."

Taigi Jeruzalė iki šiai dienai išlaikiusi visus savo tipiškus bruožus ir nenustojusi nei grožio, nei žavesio. Neveltui Talmude parašyta, kad iš dešimties dangaus gausių grožio saikų, Jeruzalei atiteko devyni, o tik vienas likusiam pasauliui.

Šalia fizinio grožio gal daugiausia šiam miestui teko dvasinio grožio. Juk dvasinė kultūra jau buvo kuriama Dovydo, Saliamono ir anksčiau, čia gimė ir krikščionybė ir islamas vystė čia savo mokslą. Čia vyko ilgą kova už monoteizmą ir Jeruzalė tapo Dievo parinktu miestu.

Nuo Alyvų kalno žvelgėme pirmą kartą į plačiai tarp Judėjos kalnų išsidėsčiusią Jeruzalę. Reikia manyti, kad ir Titas iš šios aukštumos stebėjo Jeruzalę, kai ruošėsi ją sunaikinti. Iš čia matėsi didžioji miesto dalis, kurios pastelinės spalvos skendėjo saulės šviesoje ir sudarė nepaprastą artimumo iliuziją. Tik toliai skendėjo lengvam rūke, o visi kiti pastatai atrodė taip arti, jog buvo galima išskirti kiekvieną žymenę miesto istorinę vietą.

Pačiame panoramos centre, kaip besileidžiančios saulės diskas, žėrėjo auksinė uolos mečetės kopula. Dešinėje, tarp melancholiškai žalių kiparisų Getsemano sodas su tūkstančiamedžiais alyvmedžiais. Priekyje gilus Kydrono slėnis, kurio šlaito terasose, trijų monoteistinių religijų seni kapai su daugybe pilkų akmeninių antkapių. Kitoj pusėj slėnio ilga ir aukšta gelsvo akmens Jeruzalės siena, kuri atrodė kaip neatskirama kalnų uolos dalis. O už jos ištisa plokščių stogų jūra, — Jeruzalės senamiestis.

Nors pavasaris su auksiniais fygų žiedais jau buvo nužydėjęs, tačiau sustingę Jeruzalės akmenynai saulės šviesoje po mėlynu dangum nebuvo akiai nuobodūs. Tuo labiau, kad tarp gelsvo smiltainio pastatų, visur matėsi, kaip žali obeliskai, kiparisai, kitur grakštūs minaretai ir pilkai žalios alyvmedžių juostos.

Šios panoramos fone padarę grupės nuotrauką vykome į netolimą Pater Noster bažnyčią. Ši šventovė stovi toje vietoje, kur Kristus mokė apaštalus Viešpaties maldą. Ji taip pat buvo daug kartų sugriauta ir vėl atstatyta. 1868 metais princesė Aurelia de Bossi de la Tour d'Auvergne nupirko šį žemės sklypą ir pastatė Karmelitų vienuolyną. Karmelitų seselių prižiūrima. Vienuolyno aplinka nepaprastai graži. Iš čia taip pat matosi ir įspūdingas Jeruzalės vaizdas. Tad ir Kris-

tus iš čia žvelgė su gailėsčiu į Jeruzalę, žinodamas jos artėjantį sunaikinimą. Čia jis apaštalam priminė ir savo paskutinį atėjimą į šią žemę ir pasaulio pabaigą.

(Bus daugiau)

ATTITASYMAS

Praeitame Dirvos nr. tęsinyje "Nuo piramidžių iki Akropolio" klaidingai atspausdintas vienos vietovės pavadinimas. Atspausdinta "Juozapo pakalnė", o turi būti "Juozapato pakalnė". Mat šiame slėny, arba pakalnėje yra palaidotas žydų karalius Juozapata arba Jozaafatas, todėl ši pakalnė vadinama Juozapatos pakalne.

IMMEDIATE OPENING FOR REGISTERED X-RAY TECHNICIAN in a modern well-equipped acute care 100 bed JCAH approved hospital. Work and live in small congenial community & hospital. Salary commensurate with experience and ability liberal personnel policies. Apply call or write to: Personnel WILBARGER GENERAL HOSPITAL, 920 Hillcrest Dr., Vernon, Texas 76384, 817-552-9351. E.O.E. (30-39)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TŪKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)

Floor 21st New York, N.Y. 10022

Tel. (212) 758-1150-1

SKYRIAI:

Apple-Valley, Minn. 55124	72 County Road No. 42	612-432-3939
So. Boston, Mass. 02127	393 West Broadway	617-268-8764
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Ave.	203-367-2863
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	6089 State Road	884-1738
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Road	432-5402
Grand Rapids, Mich. 49504	636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hackensack, N. J. 07601	112 Main St.	201-342-9110
Irvington, N. J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-6446
Hartford, Conn. 06106	518 Park St.	246-9473
Lakewood, N. J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022	960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
Miami Beach, Flo. 33139	1352 Washington Ave.	305-532-7026
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N. J. 07106	698 Sanford Ave.	373-8783
New York, N. Y. 10003	45 Second Ave.	AL 4-5456
New York, N. Y. 10011	135 West 14 St.	CH 3-2583
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook Street	756-1668
Worcester, Mass. 01610	144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-0440

AMBER TRAVEL SERVICE

GREITAS IR ASMENIŠKAS

PATARNAVIMAS

Tvarkome keliones (pavieniems asmenim ir grupėms) po Ameriką ir į užsienį —

LĖKTUVŲ - LAIVŲ - TRAUKINIŲ - AUTOBUSŲ

Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway
Palos Heights, Illinois 60463

Vida Kriauciūnaitė-Jonušienė
Savininkė

Tel. 312-448-7420
312-785-9393

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

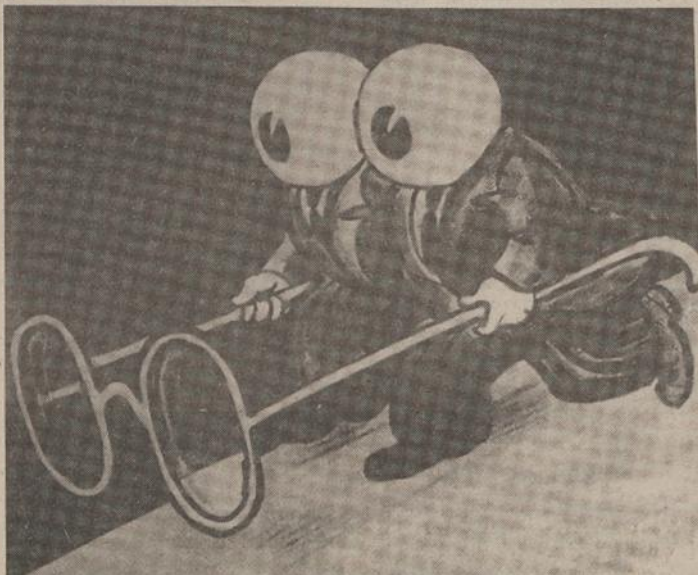
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PRO MĖLYNUS AKINIUS

REDAGUOJA OKULISTŲ KOLEGIA

TAURUS GYVENIMO KELRODŽIŲ IEŠKOTOJAMS

Daugelis savo ateitimi susirūinusių tautiečių kreipiasi į mus, prašydami patarimo, kaip reikia tikram išeivijos lietuviui gyventi, kad netektų verksti per paskutinio patepimo iškilmes ir bent jo pelenai neprarastų istorinės vertės. Suprasdamas šios problemos aktualumą, mūsų simpoziumas po karštesnių ginčų ir išsamių svarstymų čia drįsta savo skaitytojams nurodyti nors tokius prasmingo vegetavimo kelrodžius:

Gyvenkite taip, kad ir paskutinį savo ilgametės visuomeninės veiklos jubiliejų nereikėtų po ūsais slėpti vienminčių išmuštų dantų properšos, autobiografinėje prakalboje skolintis savo žmonos nuopelnų ir kad neišsiliėtų ant barzdos drebančia ranka keliama taurelė, kai pamatysite salės gale besijuokiančius priešus.

Stenkitės pažinti savo prigimtį ir talentus. Zinokite, kad Praamžius, jus tverdamas, davė tik dvi kojas, kad atskirtų nuo jaučio ir asilo, bet gal tuo sulygino ir su višta, kuri turi taip pat dvi kojas. Tad niekad neniekinkit už save mažesnių, nebandykite per drąsiai pakilti aukščiau savo tvoros ir plaukti per tarptautinius vandenis.

Nepavydėkite savo artimui to, ko patys neturite: seneliui - jaunos mergelės, savo broliui - tarybinio medalio už krikščionių persekiojimą, o taipogi ir laurų vainiko, kuris yra skiriamas tik tokiems mūsų žymūnams, kuriems jau nebelieka ant galvos nei plaukų ir nei kepurės.

Budriai saugokite savo moralinio svorio paslaptį. Savo giminėms girdint, niekad neatskleiskite, kiek vertos jūsų Floridoje ar Kalifornijoje turimos rezidencijos ir Cape Code nusipirkto dramblių kapinės, bei kiek turite pinigų grynais, užgultų po paklode, nes kitaip net jūsų kūdikiai ims laukti jūsų staigios mirties.

Visada būkite sąmoningi patriotai. Mylėkite Lietuvą iš tolo, o jos skilandžius, rūkytas dešras, baravykus, gintaro karolius ir dievdirbių meni-

kai išdrožinėtus velnių stabus - iš arti.

Bendraudami su tauta, niekad nepraraskite patriotiniam veiksmui būtino atsargumo ir kovos ryžto. Dėl to, prieš skridami į Vilnių, apsiželdinkite iki neatpažinimo Karolio Markso barzda ir Puškino žandenimis, kad galėtumėte tenai nesislapstydami gerti su savo komunistais giminėmis šer-

mukšninę, fotografuotis su aukštais tarybiniais pareigūnais ir bučiuotis nesu 'Tėviškės' draugijos primininku generolu Petroniu. Bet grįžę į Amerikos tremtį, jau aerodrome plikai nusiskuskite net bet kur augančius gyvaplaukius ir tuoj pat spaudoje pradėkite prasmegtinai keikti aną jūsų bendravardį ir bendrapavardį komunistinį kolaborantą barzdylą, bepriekaištingai vykdydami mūsų sviloninę pareigą.

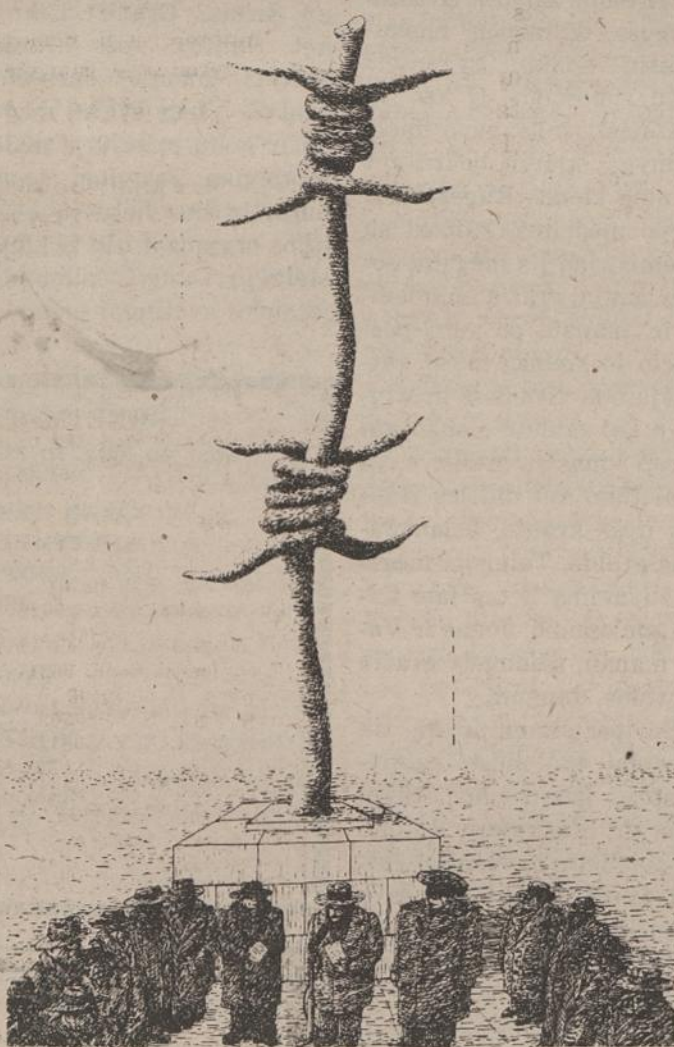
Mes tikime, kad pagal tokias ar panašias gaires žengdami į ateitį, tikrai nepažūsite lietuvių išeivijos istorijos archyve ir gal net būsite įamžinti Lietuvių Enciklopedijos papildymuose.

IŠ PROVINCIJOS Chicaga, Ill.

PER DIDELĘ LAIMĘ PRIARTINO NELAIMĘ

Mano vyras, buvęs visose veiklose stumdomas, bet spaudos užmirštas net paminėti, vis tiek visą amžių išliko sveikas ir stiprus žemaitis ir šio mėnesio pradžioje sulaukė 90 (Nukelta į 6 psl.)

AMŽINASIS PAMINKLAS

Tautiečiai iš jūrų, tautiečiai už marių!
Už garbę tarybų plačios giminės
Pastatėm paminklą, tvirtesnį už vario,
Kurį mūs tėvynė per amžius minės.

Užmiršim ir Darius, užmiršim Girėnus,
Kur snaudė Puntukas, liks velnio bala,
O liudys mūs laimę pro balos purienas
Ištįsus į saulę spygliuota viela!

(Ištrauka laiško iš Lietuvos)

A.

OI VARGE, VARGE...

(IŠ NAUJOSIOS LIAUD. DAINŲ ARCHYVO)

Oi varge, varge, mano vargeli!
Žemė rasota, dangūs žvaigždėti:
Pasidabojau senas mergelę —
Nei pagulėti, nei pasėdėti...

Glostau paglostau — duok dolerėlį!
O pabučiuoju — duoki ir kitą!
Mano mergelė kaip kanarėlė
Čiulba narvely, kiek užmokėta.

Kai apsiklostom žaliom rūtelėm —
Seniui per šilta, jaunai per šalta.
Migdom aušružę, saulužę keliam —
Bara vanoja mane nekaltą.

Jau prasėdėjau krėse duobelę
Ir pražiūrėjau lango stiklužį,
Ko meilužėlės veidai nubalę,
Kur kaip eglėlė girelėj užia?

Ak ne žirgelio dundena kojos,
Ne griausmas daužo velniužį rainą;
Tai mergužėlė nusiuliojus
Skersais žingsneliais namo pareina...

O Perkūnėli, o Dievužėliau,
Narsiai kovojau už tavo rojų, —
Tarsi kelmelis barzda apžėliau,
Vienos mergelės nesudoroju...

FLORIDOJE ĮKURTAME MŪSŲ LIETUVIŠKAME NAUJAPILYJE KARALIAUS MINDAUGO SALĖJE

PADEKOS DIENĄ RENGIAMAS GRANDIOZINIS KONCERTAS

ir LITERATŪROS VAKARAS

Programoje virtuožas Anupras Karajiedas pagros ant šukų Jono Kūrpelio sukurtos XII simfonijos pirmąją dalį.

Mūsų išgarsėjusi šeimininkė Valerija Kilbuitienė artistišškai paskaitys ištraukas iš savo sukurto naujausios Virimo knygos.

Be to, scenoje pažadėjo pasirodyti ir tuo metu atvykstantis svečias iš Chicagos kuris moka labai meniškai ištraukti iš tuščios kailinių rankovės zuikį.

Po programos bus proga susikaupti ir prie baro.

Nepraleiskite šio kultūrinio įvykio! Atsiminkite, kad kiekvieno lietuvių šventa pareiga paremti savo talentus ir pagaivinti lietuviybę!

Renginio komitetas

Pro mėlynus akinčius...

(Atkelta iš 5 psl.)

metų sukakties. Bet nežinia kieno pastangomis apie tai buvo pranešta Washingtonui, ir gimimo sukaktuvių dieną jis gavo net paties prezidento Reagano pasirašytą pasveikinimą. Deja, per gimtadienio šeimynines iškilmes mums tą sveikinimą garsiai jam perskaičius mano ištikimasis Anupras, išgirdęs tokį nepaprastą pašlovinimą, iš džiaugsmo taip susijaudino, kad čia pat už stalo krito ir numirė, netgi nespėjęs pasirašyti jam pakištą testamentą. Taigi dabar turime tiek daug būsimų nemalonių ir giminių nesantikos.

Kažin ar verta visų užmirštą žmogų gyvenimo galę šitaip pagerbti ir net priartinti smertį?

Labai nuliūdusi našlė

Los Angeles, Cal.

**MES VIS TIEK
NENUSIMENAME**

Nors ir labai gailimės, kad mūsų režisierė D. Mackialienė išsikėlė į Floridą ir jos dramos sambūris apsnūdo, bet vis tiek dar nenusimename. Kol reikalai pasitaisys, tuo tarpu mūsų šeimyniniuose pobūviuose ir susirinkimuose kiek intensyviau bandomė suvaidinti patys save, meniškai išryškindami iki šiol užslėptus savo charakterio bruožus. Kaip mūsų ilgų metų kultūrinės veiklos patirtis rodo, juk ne tiek svarbus patys kultūrinis ar politinis įvykis, kiek lengvos plunksnos recenzentas ar korespondentas, o tokių mums ir dabar netrūksta.

Harlemington, N. Y.

**SĖKMINGAI
IGYVENDINAME
NAUJĄ IDĖJĄ**

Nors mūsų kolonijoje puikiai verčiasi keli lietuviai gydytojai ir gyvena nemažai pasiturinčių tautiečių, bet lietuviška veikla buvo jau visiškai apmirusi ir lietuvių vardo niekur negirdėti. Ir štai mūsų vardą staiga nepaprastai prikėlė iš numirusių iš Kalifornijos atskridusi nauja idėja, kad lietuviškam reikalui galima pasisamdyti ir amerikiečių.

Tad, sumetę pinigų, išnuomavome didžiulį tuščią garažą, pripirkome daug pigaus šnapso ir paskelbėme, kad lietuviai kas antrą šeštadienį kviečia visas miestelio tautybes nemokamai pabendrauti prie baro ir pasidalinti rūpimais šių dienų klausimais. Ir jūs neįsivaizduosite, koks pasisekimas! Tais šeštadieniais portorikiečių ir juodukų minia užtvenkia net gatvę, o visame miestelyje tik ir skamba: Lithuanian, Lithuanian, Lithuanian, Lithuanian.

nia... Pradžioje vienas mūsų siškių dar ėjo bartenderio pareigas, bet dabar ir tą lietuvišką darbą atlieka už kažkokį nusikaltimą atleistas iš tarnybos airis policininkas.

Valio už genialią mintį!
Piltuvėlis

**NEKLAUSYKITE
PROPAGANDISTŲ!**

Grijūsi iš ekskursijos po Lietuvą, noriu ir kitus įspėti, kad neapturėtumėte tokios sarmatos, kokią mums teko pergyventi.

Matote, mudviem su 16 metų sūneliu pirmą kartą rengiantis vykti į kraują, mane "pažangioji" susiedka įtikino, kad tenai tiek visokių gėrybių pilna, jog žmonės vakarykščias dešras, riebius lašinius ir vieną kartą vilkėtus marškinius ar avėtas kelnes išmeta į dumpas. Taigi jiem jokių dovanų nereikia vežti. Žinoma, aš taip ir padariau. Bet kai kiti ekskursininkai Vilniuje atidarė savo pūdus ir pradėjo juos bučiuojantiems giminėms dalinti šiušes, kailines fufaikas ir visokių moteriškus ryzus, tai aš prieš savuosius neturėjau kur akių nunerti. Laimė, kad buvau nusivežusi nemažai dolerių, kuriuos jiems visus ir išskirsčiau saujomis.

Bet gale apturėjau dar didesnę sarmatą. Mano Mikelukas, kuris Vilniuje visą nedėlią prašumino su vietiniais bosais, paskutinę minutę atbėgo į aroplaną tik su trumpom apatinėm kelnaitėm, prilaikydamas jas rankom, kad visai nenusmuktų. Pasirodo, naujieji draugai atsisveikindami numovė jo Levis firmos naujutėlius Cardigan džinsus ir pasilikę atminčiai, nes vaikis nieko kito negalėjo jiems padovanoti. Nors grįžtant vienas senis ir paskolino jam savo kelnes, bet žmonės iš mūsų visą kelią taip juokėsi, jog mudviejų dar ir dabar veidai raudoni.

Nelaiminga ekskursininkė

Aukotojų dėmesiai

Pastaruoju metu kai kurie skaitytojai pradėjo siuntinėti šitam mūsų laikraščio skyriui po 25 ir 50 centų aukų, prašydami, kad dėkoti stambiomis raidėmis paminėtume jų pavardę.

Deja, mes, kaip ir "Draugas", pavardės minime tik už 10 dolerių, o juodomis ar stambiomis raidėmis tik žymesnių žmonių, nes menkesnio žmogaus ir dešimt dolerių yra menkesnės vertės.

P. M. A. Redakcija

Daytona Beach ir apylinkės lietuvius aplankius

JURGIS JANUŠAITIS

kelių kambarių name. Čia pat Atlantas. Taigi kas rytas jį sutikdavome poilsiaujantį prie vandenyno. O kai saulutė imdavo spirginti, kun. dr. Kazimieras Ruibys pasislėpdavo savuose namuose ir įnykdavo į knygas, raštus. Besižvalgant jo bute pastebėjau ypatingai gerą biblioteką, vertingų knygų, mokslo veikalų ir tai liudija šio žmogaus praeitį ir kam jis gyveno.

Pasikalbame ir apie lietuviškų pamaldų reikalingumą, jų organizavimą, tam mielai jis pritaria. Sakė, kad reikėtų talkos ir čia jau veikiančio Daytona Beach ir apylinkių Amerikos lietuvių klubo valdybos bei narių. Tenka pasigerėti ir šios kolonijos klubo valdybos rūpesčiais. Kiek imanoma, valdyba deda pastangas judinti šios kolonijos veiklą. O prieš apleidžiant Daytona Beach, gavau kvietimą dalyvauti ir Tautos šventės minėjime, kuris, žinoma, jau įvyko rugsėjo 19 d. Minėjimo pamaldose šv. Mišias atnašavo kun. dr. K. Ruibys. Apie patį minėjimą, manau, parašys kolonijos lietuviai patys.

Aplankome labai mielų dr. Jono ir Aldonos Sandargų šeimą. Gražiai įsikūrę ant Halifax upės kranto. Matyti žmonių darbščios rankos. Visur švara, medelių ir gėlių priežiūra, maloni aplinka. Tai vieni iš pirmųjų ir šios lietuvių kolonijos organizatorių ir klubo steigėjų. Daug ši šeima įdėjo sielos svetingai priimda-

ma kiekvieną čia užklydusį. Mielą dr. radome vis dar negaluojantį. Tačiau viskuo besidomintį, tebegyvenantį šios kolonijos rūpesčiais. O jo paslaptina ir sunkoka liga jį dažnai nuveda ligoninėn ir po didelių pastangų vėl sugrįžta į pamiltus namučius. Mielam daktarui palinkime tik sveikatos ir tik sveikatos, gi jo nuoširdžių patarnavimų ir paslaugos nepamirštame. Jis, pasirodo, ne tik geras daktaras, bet ir menininkas. Jo namų ir artimųjų prietelių sienas puošia daktaro meniškai (iš vielelių sukurti motyvai) darbai.

Valandėlei stabtelėjame pas Kazimierą Tirvą. Čia pat Atlantas. Rūpestingai susitvarkę savąją sodybą, Kazimieras Tirva buvo vienas iš pirmųjų klubo valdybos aktyviųjų darbininkų. Jis puikiai valdo žodį, plunksną, iškalbingas ir teko Kazimiero spalvingu žodžiu gerėtis Motinos dienos minėjime. Tik dabar, dėl kai kurių žmonių nepakantos, šis taip reikalingas kolonijai kultūrininkas pritrilo. Gaila, bet mielas Kazimieras būtų labai ir labai reikalingas šios kolonijos lietuviškajai veiklai judinti.

(Bus daugiau)

**WANTED AT ONCE JOURNEMEN
TOOLMAKERS**

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. For all shifts. We offer competitive wages and no lay-offs, complete benefit package and some overtime. Apply call or write to: Mr. Ron Norris C & A TOOL ENGINEERING, INC. 111 S Main St. Churubusco, Indiana 46723 (10 Miles No. of Ft. Wayne) 219-693-2167

An Employee Participation Company (33-39)

SHEETMETAL SCHEDULER

MUST BE ABLE TO PLAN AND LOAD SHEETMETAL DEPARTMENT (DAYS).

**ALSO NEED EXPERIENCE
SHEETMETAL OPERATORS
SPOT WELDERS
BRAZERS**

**PAINTERS
(DAYS & NIGHTS)**

STEADY WORK. SOME OVERTIME AND BENEFITS.

NORTHROP INC.

302 Nichols Drive
Hutchins, Texas 75141
214-225-7351

EOE

**IMMEDIATE OPENINGS
FOR**

HORIZONTAL BORING MILL OPERATORS

THERE ARE SEVERAL OPENINGS IN OUR SHOP FOR EXPERIENCE HORIZONTAL BORING MILL OPERATORS. STARTING HOURLY RATE UP TO \$11.75 PER HOUR. EXCELLENT FRINGE BENEFITS INCLUDING FURNISHED UNIFORMS. SENT WORK HISTORY OR RESUME TO:

PRITCHETT
ENGINEERING AND MACHINE INC.

P. O. BOX 15296
HOUSTON, TEXAS 77256

E.O.E. M/F

DR. DOVAS ZAUNIUS (77)

Dr. Albertas Gerutis

Konkordatas ir jo padariniai

Savo paskaitoje 27-toje Lietuviškųjų Studijų Savaitėje Innsbrücke, Austrijoje, 1980 m. rugpjūčio 10 d., tarp kita, išvedžiau, kad lemiamą valandą išryškėjo, kad nepasiruošimo sovietinei agresijai "reikia ieškoti toje dvasinėje būsenoje, kurioje gyvenome mes, Vakarų Europos krikščioniškojo auklėjimo bei įsitikinimų žmonės, kuriems galiojo teisinės normos, kurie galvojo, kad pasirašytosios sutartys riša taip pat kontragentą... Tuo tarpu sovietinėms viršūnėms negaliojo visuotiniai kultūringame pasaulyje priimtosi teisės, teisėtumo bei padomumo normos. Turėjome prieš save sąmokslininkus, apgavikus, melagius, jėgos garbintojus, — ne valstybės vyrus, bet tikrą mafiją".

Man berašant šią ištrauką iš paskaitos, laikytos dar praeitų metų vasarą, Europą pasiekė naujojo Jungtinių Amerikos Valstybių prezidento Ronaldo Reagano pasisakymai per pirmąją spaudos konferenciją Vašingtone 1981 m. sausio 29 d. Prezidentas pabrėžė, kad Sovietų Sąjunga neišsižadėjusi savo tikslo sukelti pasaulinę komunistinę revoliuciją. Tam tikslui Maskva naudojanti "nusikaltimus, melą ir apgaulę" (cituota iš "Neu Zuercher Zeitung" 1981. I. 30).

Prie šio Amerikos prezidento savaimė įžvalgaus pasisakymo dar galima pridurti, kad Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių bei Užnemunio Mažosios Lietuvos aneksijos atvejais Maskva dar labiau nekaip pasaulinės revoliucijos sumetimais vadovavosi paprastu didrusiškuoju imperiaizmu.

65. Konkordatas ir jo padariniai

Užsienių reikalų ministrui Dr. Zauniui reikėjo rūpintis ir santykiais su Vatikanu.

Nepriklausomam gyvenimui prisikėlus Lietuvos valstybė savo santykiuose su Apaštališkuoju Sostu patyrė nemažą sunkumų. Santykius drumstė nepalankus istorinis palikimas, pasireiškęs ypač tuo, kad ilgą laiką per bažnyčią smelkėsi lenkiškumas. Dar tautinio atgimimo laikotarpyje lietuvių veikėjams reikėjo padėti daug patsnagų, kol lietuvių tautos aspiracijos susilaukė tinkamo supratimo bei palankaus įvertinimo Vatikane. Kun. Jurgio Matulaičio (Matulevičiaus) paskyrimas 1918 m. spalio 23 d. Vilniaus vyskupu buvo vienas šviesių jų epizodų dar tik besikūriantios valstybės santykiuose su šv. Sostu.

Vis didėjantis įtempimas tarp abiejų kaimyninių valstybių — Lietuvos ir Lenkijos — pasiekė kulminacinio punkto, kai Lenkijos maršalas Pilsudskis inscenizavo 1920 metų rudenį klastingą "maištą" ir kai lenkų kariuomenė užėmė sostinę Vilnių. Naujai susidariusi būklė turėjo padarinių taip pat santykiams su Vatikanu.

1925 m. vasario 10 d. Lenkija sudarė su šventuoju Sostu konkordatą, kuriuo Vilniaus kraštas įjungtas į Lenkijos bažnytinę hierarchiją. Nepaprastai jautrios viskam, kas lietė Vilniaus kraštą, Lietuvos vyriausybė ir lietuvių tauta griežtai reagavo į konkordatą. Per Lietuvą persirito didžiausio nepasitenkinimo banga. 1925 m. balandžio 3 d. Lietuvos vyriausybė įteikė šv. Sostui protesto notą. Įtampa pasiekė tokio laipsnio, kad Apaštališkojo Sosto delegatas Zecchini turėjo iš Lietuvos pasitraukti. Santykiai su Vatikanu nutrūko.

Ryšium su Lenkijos konkordatu turėjęs iš Vilniaus vyskupo pareigų pasitraukti, į arkivyskopus pakeltas J. Matulaitis vėl pradėjo megzti santykius su Vatikanu. Popiežius Pijus XI 1926 m. balandžio 4 d. paskelbė bulę "Lituanorum gente", kuria įsteigta Lietuvos bažnytinė provincija. Pradėti kontaktai dėl konkordato su Vatikanu 1926 metais užšalo, kai Seime dauguma atiteko naujam blokui (valstiečiai liaudininkai ir socialdemokratai). 1926 m. gruodžio 17 d. perversmas betgi pasuko valstybės vairą kita kryptimi. Bet kai katalikų blokas 1927 m. pavasarį pasitraukė iš vyriausybės, jos politinė bazė susiaurėjo. Tokios būklės akivaizdoje vyriausybei vadovavusiam profesorius Augustinui

Voldemarui pavesta sudaryti su Vatikanu konkordatą. Ministras pirmininkas (jis ir užsienių reikalų ministras) nuvyko į Romą ir 1927 m. rugsėjo 27 d. pasirašė konkordatą. Po pasirašymo iškilmės prof. Voldemaras aplankė šventąjį Tėvą.

Konkordato pasirašymas vyriausybės sluoksniuose buvo aiškinamas kaip laimėjimas. Sudarydama konkordatą, vyriausybė vadovosi ir vidaus politikos sumetimais, siekdama sustiprinti savo padėtį. Bet, kaip netrukus paaiškėjo, konkordatas suteikė vyriausybei ne tik pasitenkinimo, bet pasidarė ir didelių sunkumų šaltinis. Būdingos tuo atžvilgiu buvo iškilmės, surengtos 1927 m. gruodžio 18 d. konkordato paskelbimo proga, o taip pat vaisės, į kurias po iškilmų arkivyskupas metropolitas J. Skvireckas sukvietė aukštus svečius, jų tarpe Valstybės Prezidentą, visus vyriausybės narius, aukštąją dvasiškiją, taip pat apaštališkojo internuncijaus pavaduotoją mgr. Luigi Faidutti. Ta proga pasakytos kalbos derinosi su iškilmų pobūdžiu, tačiau Vatikano atstovo kalba išsiskyrė savo neįprastomis užuominomis.

Krikščionių demokratų organas "Rytas" (1927. XII. 19) rašė, kad Vatikano atstovas prabilęs "labai turiningai". Jis pareiškė: "Bet neužtenka gražiai Lietuvos ateičiai konkordato raidės, bet reikia ir atitinkamos dvasios, nes raidė be dvasios užmuša, tik dvasia visa givina". Kalbėtojas priminė, kad "lietuvių tautai reikia santaikos ir vienybės", o dar toliau, anot "Ryto", išsitaręs: "Kodėl, mano ponai, jūs negalite savo tarpe sugyventi? Juk jūs visi esate katalikai ir tikri tėvynės sūnūs, karšti patriotai?" Savo kalbą monsinjoras baigė užtikrinimu, kad Apaštalo Sostas mylis Lietuvą ir trumpu laiku jai viską padaręs, kiek galėjo padaryti. "Dabar negali būti Lietuvoje kataliko, kurs dar turėtų pamato abejoti apie šv. Tėvo gerą širdį ir palankumą šiam kraštui".

Krikščionių demokratų organas "Rytas" (1927. XII. 20) su pasitenkinimu pacitavo mrg. Faidutti pasisakymus ir iš savo pusės pakomentavo: "Nuo to, kiek valstybės vadovai parodys lojalumo, tikro Bažnyčios reikalų supratimo ir nuoširdaus noro pagelbėti išganingame Bažnyčios darbe, pareis konkordato pasisekimas".

Jau Vatikano atstovo žodžiuose nuskambėjo tam tikras skepticizmas dėl konkordato įgyvendinimo. Iš "Ryto" komentaro vėl gi nedviprasmiškai sekė, kad iš anksto buvo užimtos pozicijos, aiškinant konkordatą. Tarytum konkordatas nebuvę dvišalė sutartis, suteikianti abiems partneriams teisių, bet uždedanti ir prievolių.

Kai su konkordato pasirašymu siejosi vidaus politikos interesai, pasidarė tarytum neišvengiama, kad iš vienos pusės vyriausybė atvejų atvejais bandė pažaboti kai kurių opozicinių susigrupavimų pastangas panaudoti konkordato garantuotas laisves kaip įrankį prieš viešpatavusį režimą. Iš kitos gi pusės Vatikanas, Lietuvos vyskupai ir partinė katalikų visuomenė gynė savo pozicijas, remdamiesi konkordato nuostatais. Ir šiaip jau pakankamai sudėtingą situaciją dar labiau sunkino politiniai siekliai, kuriais vadovavosi veiksniai, pašaukti (ar patys tos privilegijos prisiėmę) aiškinti konkordato nuostatus su Vatikanu sutartimi, kurios pavyzdžiu paimtas konkordatas su Lenkija ir kuris, kaip išryškėjo, nesiderino su Lietuvos to meto gyvenimo tikrove.

Galima paabejoti, ar vyriausybė įgaliodama valdžios galvą pasirašyti konkordatą, aiškiai nuvokė prisiimtų įsipareigojimų apimtį. Valdžios organai, mėgindami vykdyti tam tikrus užmojus, patys pasijuto susaistyti konkordato nuostatų. Užuoat savo pozicijas konkordatu sustiprinsi, vyriausybė gavo įsitikinti, kad krašto vidaus gyvenimas metų metais buvo drumsčiamas nesibaigiančių nuomonių skirtumų dėl sutarties paragrafų interpretacijos.

Vertinant padėtį iš tolimes perspektyvos,

galima konstatuoti, kad konkordatas tikrai neatnešė nuraminimo vidaus gyvenime, kaip to tikėjosi premjeras prof. Voldemaras.

Reikia pastebėti, kad monsinjoras Luigi Faidutti, nežiūrint jau minėtos kalbos, susilaukė Lietuvos vyriausybės specialaus pagerbimo. 1928. XII. 24 "Karys" rašė, kad Respublikos Prezidentas jį apdovanojo Gedimino II laipsnio ordinu "už jo pasidarbavimą santykiams su šv. Sostu užmegsti ir tiems santykiams pagerinti". Mons. Faidutti mirė 1931 m. Karaliaučiuje po vėžio operacijos. Jo pageidavimu velionis palaidotas Kauno bazilikoje. "Vilniaus Rytas" (1932. II. 11) rašė, kad Vatikano valstybės sekretorius Popiežiaus vardu pareiškė padėką Lietuvos vyriausybei už rūpestį ir palankumą, parodytą mgr. Faidutti ligos, mirties ir laidojimo metu.

Konfliktams priežasčių nestigo, vyriausybei pradėjus kelti projektus dėl universiteto naujo statuto. Reformos turėjo paliesti konkordato globojamą teologijos-filosofijos fakultetą. Pasireiškus esminiams nuomonių skirtumams dėl minėto fakulteto paskirties bei reformos galimumų, iškeltas sumanymas steigti Lietuvoje katalikų universitetą. 1931 m. spalio 9 d. Lietuvos bažnytinės provincijos vyskupai nutarė: 1 Steigti Lietuvoje Katalikų Universitetą. 2. To universiteto naudai organizuoti tikinčiųjų tarpe rinkliavą. Telšių vyskupas J. Staugaitis paskelbė "Ryte" (1932. III. 1), sugrįžęs iš Romos ir aplankęs kard. Bisletti, seminarijų ir universitetų kongregacijos viršininką, jog kardinolas skatinęs vykdyti sumanymą steigti tokį universitetą, "žadėdamas jam visokeriopą paramą".

Lietuvos vyskupai savo konferencijose pakartotinai svarstė vyriausybės keltąjį teologijos-filosofijos fakulteto reformos klausimą. Po 1929 kovo 27-29 d. konferencijos vyskupai paskelbė, kad tas fakultetas yra "Konkordato su Apaštalo Sostu garantuotas toje santvarkoje ir padėtyje, kurioje jisai buvo konkordatą sudarant" (Tiesos Kelias, 1928 m. No. 4).

"Rytas" 1930. VI. 7 rašė: "Vakar įvykusiame ministrų kabineto posėdyje buvo priimtas naujas universiteto statutas ir patiektas p. Prezidentui pasirašyti. Nuo šio įstatymo paskelbimo dienos universitetas vadinsi Vytauto Didžiojo Universitetu". Toliau laikraštis pastebėjo: "Teologijos-filosofijos fakulteto katedros nustatyti numatytas atskiras įstatymas, iki kurio išleidimo veiks ligšiolinės katedros ir mokslo personalas. Ligi šis įstatymas išeis, Teol. Fil. fak. dabar užimamų etatų ir atlyginimo atžvilgiu pasiliks senoj padėtyje".

"Vyriausybės žinių" 1931. V. 16 paskelbti "Vytauto Didžiojo Universiteto etatai", kuriais panaikinami visi anksčiau buvusieji etatai, tačiau — "išskyrus teologijos filosofijos fakulteto etatus". Taigi, padaryta svarbi nuolaida.

Šalia teologijos-filosofijos fakulteto reformos klausimo nuomonių skirtumų kėlė mokinių organizacijos mokyklose ir kelių katalikų privatių gimnazijų uždarymas bei jų suvalstybinimas. Taip įvyko su "Žiburio" draugijos laikytąja gimnazija Vilkaviškyje bei "Saulės" gimnabijomis Utenoje ir Plungėje.

Kitą nuomonių skirtumų rūšį sudarė moksleivių organizacijos. Pasikalbėjime su spaudos atstovais švietimo ministras K. Šakenis 1929 m. spalio 4 d. pasisakė dėl ateitininkų:

"Tokios mokinių kuopos kaip ateitininkų dabar veikia tik mokyklos ribose. Jokio susicentrizavimo — sąjungos negali būti. Kadangi už tokių kuopų darbą atsako pedagogų tarybos, tai jos kai kuriose vietose, pasiremdamos tam tikrais daviniais — dėl išėjimo iš nustatytų ribų, — turėjusios būti uždarytos" (Rytas, 1929. X. 5).

1930 m. rudenį sekė švietimo ministro inž. Šakenio aplinkraštis, pagal kurį draudžiamos vidurinėse ir aukštesnėse mokyklose "visuomeniškai politinio pobūdžio moksleivių organizacijos arba kuopelės". Kai draudimas palietė ir ateitininkų organizaciją, tiek Katalikų Veikimo Centras, tiek kiti suinteresuoti veiksniai reikė nepasitenkinimo dėl tokio švietimo ministerijos žygio.

(Bus daugiau)

KANADOS LIETUVIAI

J. Varčius

LIETUVIŲ DIENA

Kiekvienų metų rudenį Kanadoje yra rengiama Lietuvių Diena, kurios pirmieji rengėjai ir iniciatoriai buvo Hamiltono lietuvių bendruomenės veikėjai, ją čia surengę 1953 m. Per daugelį metų šios šventės idėja išpopuliarėjo ne tik Kanadoje, bet ir kitų kraštų lietuvių kolonijose ir išaugo net į Pasaulio Lietuvių Dienas, kurios pirmą kartą buvo surengtos Kanadoje, Toronto mieste, o sekantios įvyks Chicagoje. Šių švenčių renginiai kaip magnetas pritraukia tūkstančius lietuvių išeivių, kurie dalyvaudami atsisgaivina lietuviška dvasia, atsinaujina lietuviškoje

žmonių masėje, susiartina jaunoji ir senoji karta, ir pajunta, kad lietuviškas išeivijos gyvenimas dar nėra išsekęs, bet dar yra gyvas, pilnas lietuviškos tautinės sąmonės ir kultūros jėgos.

Šių metų Kanados Lietuvių Diena yra jau 26-ji, kurią rengia KLB Toronto apylinkės valdyba spalio mėn. 9-11 dienomis Toronto mieste. Šiam tikslui yra sudarytas organizacinis komitetas iš jaunosios kartos atstovų, kuriam vadovauja valdybos pirm. R. Jonaitienė, dr. J. Čuplinskienė ir V. Bireta. Spalio mėnuo Kanadoje yra vienas iš gražiausių, nes gamta pasipuošia medžių lapų auksinėmis

spalvomis, o oras nei peršiltas nei peršaltas. Todėl kiekvienais metais tuo pačiu metu vykstančios Lietuvių Dienos sutraukia per 2000 lietuvių. Ir šiais metais rengėjai ruošiasi šventę ne tik kanadiečius lietuvius, bet ir amerikiečius svečius. Kanados Lietuvių Dieną pagal kelių metų nusistovėjusią tradiciją sudaro trijų dienų renginiai. Dėl šios priežasties tiksliau būtų ją vadinti "Kanados Lietuvių Dienos", nes toks pavadinimas geriau apibūdina šios šventės apimtį.

Šių metų Kanados Lietuvių Dienos bus pradėtos spalio 9 d., penktadienį, 7 val. vak., įdomiu literatūros vakaru West Park Collegiate, kuriame su savo kūryba pasirodys amerikiečiai svečiai: T. Venclova, Landsbergis, Jurašienė ir kiti. Po šio vakaro Prisikėlimo parapijos salėje vyks jaunimo šokiai.

Spalio 10 d., šeštadienio rytą, vyks jaunimo sporto varžybos ir KL Jaunimo Sąjungos suvažiavimas. Vakare "Harbour Castle Hilton" viešbutyje 6:30 val. rengiamas banketas ir 9 val. prasidės šokiai.

Spalio 11 d., sekmadienį, 2:30 val. p. p. įvyks pamaldos: katalikams šv. Mykolo katedroje ir avengelikams — kitoje šventovėje. Po pamaldų Ryerson teatre įvyks pagrindinis koncertas, kurio programą išpildys Toronto, Montrealio ir Hamiltono meniniai vienetai. Šventė bus užbaigta Lietuvių Namuose 7 val. vak. vy- no ir sūrio vakaru, kuriame Lietuvių Dienų dalyviai turės progos pasidalinti išpūdziais ir atnaujinti pažintis.

Šiuo metu vyksta intensyvus pasiruošimas šiai 26-jai Lietuvių Dienai. KLB Toronto apylinkės valdyba kartu su kultūros komisija baigia rengti didesnės apimties metraštį-vadovą su programomis, ansamblių ir menininkų nuotraukomis, aprašymais, bendruomenės apylinkių apžvalgomis bei plačia bendra informacija, kuris bus svarbus įnašas išeivijos istorijoje.

LIETUVIŠKOS TELEVIZIJOS PROGRAMOS

Toronto Lietuvių Senjorų Klubui įsigijus geros kokybės televizinį filmoms paruošti aparatą, pirm. J. Karpio ir jo talkininko J. Cicėno pastangomis prieš pora metų buvo pradėtas filmavimas Kanados lietuvių kultūrinių renginių ir paruoštos spalvotos filmos, kurios kartais buvo rodomos Toronto Lietuvių Namuose. Pagrindinis šio pradėto darbo tikslas buvo paruošti su angliškais įkalbėjimais filmas televizijos stotims ir per jas duoti objek-

tyvią informaciją svetimtaučiams apie mūsų gyvenimą išeivijoje, apie okupuotos Lietuvos padėtį, joje vykdomą terorą ir mūsų tautos siekius. Garsinimas mūsų veiklos ir Lietuvos rūpesčių bei siekių, padeda sudaryti palankią mums viešąją opinią, padeda surasti daugiau svetimtaučių draugų, norinčių savo talka prisidėti prie mūsų gimtojo krašto problemų sprendimų. Tam tikslui buvo paruoštos filmos: "Kanados Lietuviai", "Pabaltijo Tragedija" ir kt.

Prieš pora metų pradėjus veikti daugiakultūrinei televizijos stotiai Toronte, atrodė, kad ir lietuviams bus galima pasinaudoti jos patarnavimais, apie ką jos organizatoriai iš anksto kalbėjo prieš jos atidarymą, minėdami ir mūsų vardą. Netrukus paaiškėjo, kad tai komercinė organizacija, siekianti didelių pelnų daugia- kultūrinės kanadiečių mo- zaikos vardu. Rodymas lietuviškų filmų šioj stotyje dėl aukštų mokesčių mūsų kultūrininkams buvo ir yra neprieinamas.

Po daugelio pasitarimų kabelinėse televizijos stotyse, pagaliau klubo pirm. J. Karpiui pavyko susitarti su dviejų stočių vadovybėmis dėl nuolatinių lietuviškų programų, kurios pradėtos šių metų sausio mėn. per Graham ir Maclean-Hunter stotis, kanalu 10. Be reguliarių - pastovių programų Graham kabelinę stotį ketvirtadieniais 7-7:30 val. vak. ir per Maclean-Hunter dvi stotis kartą mėnesyje, mūsų tautinių švenčių progomis rodomos specialiai tam tikslui paruoštos filmos, kitomis sutartomis dienomis, kurių laikas skelbiamas lietuviškoje spaudoje ir specialiais praneši-

mais.

1981-82 m. lietuviškos televizijos programos sezonas buvo pradėtas rugsėjo mėn. 8 d. 7 val. vak. per kabelinės Graham ir Maclean-Hunter stotis Tautos šventės minėjimu, kuris užtru- ko vieną valandą. Buvo parodyta J. Karpio rūpestingai paruošta spalvota filmas, kurios įžangoje pranešėjai Adomonytė angliškai padarė išsamią Lietuvos istorijos apžvalgą ir gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas supažindino žiūrovus su rugsėjo mėn. 8 d. istorine reikšme. Meninę minėjimo dalį sudarė chorų bei solistų lietuviškos dainos, tautiniai šokiai ir šeštadieninės mokyklos mokinių deklamacijos.

Televizijos programą paruošti yra sunkus darbas, reikalaujantis daug kantrybės ir lėšų. Šiam tikslui yra sudarytas J. Karpio vadovaujamas komitetas, kuris rūpinasi lėšomis ir programų paruošimu. Reguliaros programos šį sezoną perduodamos ketvirtadieniais nuo 7 iki 7:30 val. vak. per Graham kabelinę stotį ir per Maclean-Hunter stotį vieną kartą mėnesyje, kanalu 10. Šias programas gali matyti tik tie, kurie naudojami minėtų stočių patarnavimais. Programos organizatoriai veda derybas ir su kitomis kabelinėmis stotimis ir jei pavyks, lietuviškas programas galės sekti didesnis skaičius žiūrovų, kurios turės progos pažinti lietuvius ir susipažinti su jų problemomis.

HOUSE KEEPER COOK

LIVE IN. HEIGHTS RESIDENCE. NICE LIVING QUARTERS. SINGLE GIRL OR COUPLE. NO SMOKING. GOOD SALARY FOR MATURE EXPERIENCE PERSON WITH RECENT REFERENCES.

Call 216-932-7053

(37-39)

\$100 BONUS FOR BORING MILL DeVLIEG, JIG MILL

High rates plus night premium, excellent fringe benefits. Overtime plentiful.

\$100 employment bonus paid after 60 days employment. Effective 9/14/81. Must have minimum 3 yrs. experience. Setup own job and have own tools. Past job shop experience essential. 2nd shift openings.

BARTH INDUSTRIES INC.

A NESCO COMPANY

12650 Brookpark Rd.

Cleveland, Ohio 44130

Equal opportunity employer

A new manufacturing facility engaged in heavy metal machining & fabricating has ground floor opportunities for:

MAINTENANCE MECHANICS

with experience on

BORING MILLS, DRILL PRESSES, OVERHEAD CRANES, NC MACHINES & OTHER FACETS OF INDUSTRIAL MAINTENANCE. Some electrical experience.

MAINTENANCE HELPER

Some mechanical experience.

Excellent working climate, pay and group insurance benefits. If you would like immediate employment in a modern new facility, qualified persons apply at

1314 W. BELT NORTH, HOUSTON, TX.
OR CALL 713-467-7248 FOR APPT.

(27-38)

N. C. MACHINISTS MACHINISTS INSPECTORS

LOCAL INTERVIEWS

Sat & Sun.

September 12 & 13.

NL Shaffer, a major manufacturer of capital equipment in the Petroleum industry, has the following excellent opportunities in its Beaumont, Texas plant.

NC MACHINISTS

A minimum of 4 years experience on numerically controlled VTL's, turning centers and milling centers, and should have 2 years experience on large conventional turret lathes and/or conventional VTL's. Rate \$9.40 to \$10.95 2nd shift.

MACHINISTS

A minimum of 4 years experience on large vertical boring mills and/or turret lathes. Rate \$9.40 to \$10.95 - 2nd shift.

INSPECTORS

A minimum of 5 years experience in inspection of mechanical equipment including layout inspection. Must have good, indepth knowledge of inspection techniques. Must be very familiar with verniers and micrometers as well as other more exotic inspection equipment. Rate \$9.10 to \$10.65.

NL Shaffer is an employee oriented company with excellent benefits and excellent work environment in its new air conditioned machine shop. We are located in Beaumont, Texas in the East Texas "Golden Triangle" and convenient to beaches, lakes and forest areas. In addition to excellent wages and company benefits, relocation benefits are provided plus extensive scheduled overtime.

OUR REPRESENTATIVES MR. BRUCE INFANTI AND MR. H. L. HALL WILL BE INTERVIEWING SATURDAY SEPT. 12 FROM 10:00 A.M. TO 12 NOON AND 1:00 P.M. TO 6 P.M.; AND SUNDAY, SEPT. 13 FROM 10:00 A.M. TO 12 NOON AND 1:00 P.M. TO 6:00 P.M.

HOLIDAY INN SOUTH

8040 PERRY HIGHWAY

ERIE, PA. 16509

814-864-4911

IF OUT OF THE ERIE AREA, PLEASE CALL THIS NUMBER COLLECT.

If you are unable to interview at this time, write or call COLLECT:

NL Shaffer

P. O. Box 4008

Beaumont Texas 77704

(713) 833-3351

An Equal Opportunity Employer M/F

NL Shaffer/
NL Industries, Inc.

(39-40)

What all savers should know about All Savers Certificates.

Ameritrust answers 14 questions everyone should ask about this savings alternative.

Ameritrust will offer the new All Savers Certificates beginning October 1, 1981. We feel that it is important, however, that we communicate to our customers that this new certificate is not for everyone. Here Ameritrust answers questions that everyone should ask before making a decision.

Q. What is an All Savers Certificate?

A. Congress has created a one-year, tax-exempt certificate of deposit known as All Savers. It is a standardized savings certificate with terms and conditions defined by law. The basic characteristics will be the same for all financial institutions.

Q. What is its biggest advantage?

A. A tax break. A lifetime exclusion from Federal Income Tax is given on \$1,000 of interest earned by an individual, or \$2,000 on a joint return. (The interest from All Savers Certificates is not subject to Ohio or local income taxes.) But the exclusion of interest income from taxation is a lifetime exclusion, once you have earned your \$1,000 (or \$2,000 for a joint return).

Q. What is the return on the certificate?

A. By law, the yield on the All Savers Certificate is to equal 70% of the yield on the one-year U.S. Treasury Bill at the most recent auction.

The rate effective October 1st is 12.61%. The rate will change on October 5, following the next auction, and every month thereafter. This is a fixed-rate certificate effected as of date of deposit.

Q. Will banks and savings institutions pay the same rate?

A. The total yield on the certificate will be the same for every institution. Some financial institutions may pay a lower rate and make up the difference by compounding, but the net return will be the same.

Q. Can the interest on the deposit be compounded?

A. If the simple interest rate is equal to 70% of the investment yield on the 52 weeks Treasury Bill, the answer is no. Also, if an institution allows for the periodic withdrawal of interest earned before the one-year maturity of the certificate, the rate being offered has to be lowered.

Q. Is there a minimum deposit at Ameritrust?

A. Yes, \$500 for each certificate. Beyond the minimum requirement, the certificate can then be for any amount.

Q. Is there a maximum?

A. No, but the rate in effect at the time you are investing in the certificate will help you determine your own maximum. For example: if the rate on the All Savers Certificate is 10%, for a household filing a joint return, the maximum deposit to achieve the maximum tax exclusion would be \$20,000.

Q. How long must the money stay on deposit?

A. One year.

Q. What if the money is needed for an emergency?

A. If you withdraw any part of the funds in your All Savers Certificate, you lose the tax exemption on all of the interest earned on that certificate. And there is an additional interest penalty equal to three months interest.

Q. Can a collateral loan be made on an All Savers Certificate?

A. Not without losing the tax exemption on all interest earned.

Q. How long will these certificates be available?

A. All Savers Certificates will be offered for only 15 months, from October 1, 1981 through December 31, 1982. Certificates bought between October 1 and December 31 of this year can be renewed for a second year, but the exclusion of interest income from taxation is a lifetime exclusion. Once you have earned your \$1,000 (or \$2,000 for a joint return) you can no longer exclude additional interest income for tax purposes.

Q. How do I determine whether the All Savers Certificate is the best option?

A. Compare the yield on the All Savers Certificate with the after-tax yields on your other options, such as the six-month Money Market Certificate and the thirty-month Security Certificate. The difference may not be as large as you expected. Also, if your marginal tax rate is below 30%, it would probably not be advantageous to open an All Savers Certificate. Using 1982 tax rates, a household filing a joint return with taxable income of \$29,000 before certificate income would be just below a marginal tax rate of 30%, for example.

Q. What else should I consider?

A. Remember that the maturity of the All Savers Certificate is one year, while a Money Market Certificate is only six months. A collateral loan can be made on a six-month Money Market Certificate, but if you use the All Savers Certificate for a collateral loan you will lose the tax exemption on all interest earned. You may want to keep some portion of your funds more readily available.

Q. Is the All Savers Certificate safe?

A. Absolutely. It is insured the same way as your savings account and other bank certificates up to \$100,000.

To discuss your personal savings plan, get in touch with your nearest Ameritrust branch office. For some, the All Savers Certificate will be a wise choice. For others, a taxable savings plan will yield more. Let Ohio's strongest bank help you make the right decision.

Ameritrust.

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

ĮAMŽINTA VYTIS

Dideliame Sydney priemiestyje Fairfield, kur gyvena labai daug pokarinių emigrantų, šio priemiesčio Tautinė Sąjunga, iškeldama pokarinių emigrantų didelę reikšmę ne tik šiai vietai, bet ir visai Australijai, emigrantų garbei pasta-

Kalbos vargai

T. Klyga

Lengvesnių scenos idomybių mėgėjai vis paklausia: argi negalim kupletus savaip pavadinti? O tuos lengvo pobūdžio, dažnai ir kritiškus posmelius daugelis mėgsta, ypač kai pakritikuojama mūsų dabartis ar visuomenės ydos. Tačiau kupletų žodžio šaknis apgaulinga: juk nieko bendro neturi su mūsų kuplus, kupli (pvz. kupli obelėlė), taigi čia tik svertimas įnamis mūsų kalboj.

Pasiūlius vienam kitam — tepaieško patys ko tinkamesnio, štai atsirado visas glėbys pakaitalų. Jei turėtume savai kalbai globoti komisiją, ji galėtų vieną kurį parinkti vietoj kupletų bendrinei vartosenai.

Posmainiai — rimtoka reikšmė, gal tik žemiau už eilėraščio terminą.

Pusdainiai — panašu į melodinę deklaraciją.

Virbučiai — judrumas, gyvumas (virbinti) arba ir aštrokas virbais pabakšnojimas.

Posmukai — lengvučio, nelabai svarbaus turinio.

Vinguriai — pabrėžiama lanksčiai lengva eiliuota forma.

Žodainiai — tarsi ypatingą žodžio samojį reikštų.

Šipdainės — iš šipatauti ar šaipytis, juokauti.

Talalynės — skambūs juokingi posmavimai.

Juokdainės — linksmi traliavimai, gaivi, deklamacija.

Gugučiai — balsu kvatojimo išpūdis: gu gu gu!..

Šaipalai, šepšalai — juokdarys Pulgis Andriusis jaunystėj šepšeliu vadintas.

Gal vaizdingiausias, linksmo braižo žodelis, ryškiai savitas, primenąs nepiktą, tik grakščiai samojingą pakępsnojamą žodžiais, tai **kepštukai**. Garsiniu atspalviu lyg artimas kupletam, tad nesunkiai prigytų. Žinia, išsyk naujas žodis keistokai skamba, bet įpratus, jei sklandus ir prasmė tinkama, bemat įsigyvena. Kadai, kai sąryšyje pakeitėm sklandesniu ryšium (palyg. skyrium) — tuoj visi naująjį pamėgom. Pvz. ryšium su kongresu įvyko ir kitų renginių.

tė miesto centre gražų paminklą, kuriame be kitų tautybių, yra įamžinta ir Lietuvos ženklas Vytis, plėvėsuoju ir Lietuvos trišpalvei. Lietuvių reikalo organizatorius buvo mūsų žinomas veikėjas ir N.S.W. Pavergtų Tautų pirmininkas A. Kramilius.

Paminklo pastatymo proga, italų "Marconi" labai gražiame klube buvo sukurta iškilmingas balius, kurio programoje tarp daugybės kitų klubų chorų ir tautinių šokių, dalyvavo ir Sydnėjaus choras "Daina". Lietuviai, kaip didžiausia ir gražiausia tautinė grupė, buvo parinkti balius atidarymo programai.

ŽIEMOS SPORTO ŠVENTĖ

Žmonės, mažiau ką žinodami apie Australiją, gal ir nustebės, kad čia yra žiema, sniegas ir labai populiarius žiemos sportas, kuris, nors ir gana brangokas, sutraukia į kalnus labai daug žmonių, ypatingai jaunimo.

Australijos lietuviai jau tryliką kartą susirinko į savo žiemos sporto šventę, kurią šiais metais rengė Melbourne "Neringos" sporto klubas. Šis Melbourne lietuvių žiemos sporto klubas Mt. Buller kalnuose turi pasistatę savo gražią patalpą, į kurią savaitgaliais susirenka melbourniškiai žiemos sporto mėgėjai. Šioje šventėje dalyvavo slidininkai iš Sydnėjaus, Adelaidės, Canberros, Melbourne sporto klubų ir svečias Darius Raulinaitis iš Los Angeles. Viso dalyvių buvo užsiregistravę 69 slidininkai ir 34 svečiai. Laimėtojų, pagal dailininko V. Simankevičiaus projektą buvo pagaminta gražūs aukso, sidabro ir bronzos medaliai, kai nikelio medalius gavo visi tie kurie dalyvavo varžybose. Visos varžybos buvo praręstos pagal ALFAS naujas taisykles, kai visą techniką darbą atliko neutralūs austrai instruktoriai. Po oficialių slidinėjimo varžybų vakarais vykdavo draugiški subuvimai ir pabaigoje oficialus dovanų įteikimas — varžybų balius.

Varžybų laimėtojai tapo: Mergaičių žemiau 13 metų slalomas 1. A. Mikolajūnaitė, 2. V. Dagytė, 3. R. Daukutė. Berniukų iki 13 m. 1 S. Dagys, A. Daukus, A. Mikolajūnas. Berniukų iki 18 m. 1. P. Wallis, G. Cugūra, J. Mikolajūnas. Moterų 1. N. Mikolajūnaitė, 2. U. Kazokaitė, 3. D. Binkienė. Vyrų 1. A. Vaitiekūnas, D. Kunčiūnas, P. Aniulis. Veteranų vyrų 1. J. Mikolajūnas, 2. D. Kraucevičius, 3. R. Dagys.

Didysis slalomas: Mergaitės iki 13 m. tos pačios kaip ir slolome. Berniukai iki 13 m. 1. S. Dagys, 2. A. Mikolajūnas, 3. A. Daukus. Jauniai iki 18 m. 1. P. Wolf, 2. G. Cegūra, 3. D. Alekna. Moterų 1. U. Kazokaitė, 2. O. Pilkienė, 3. D. Binkienė. Vyrų 1. V. Bagdonas, 2. Alg. Vaitiekūnas, 3. D. Kunčiūnas. Geriausi varžybų slidininkai: Saulius Dagys, A. Mikolajūnaitė, P. Wolf, D. Kraucevičius, N. Mikolajūnaitė, Alg. Vaitiekūnas jr. ir D. Raulinaitis (Los Angeles). Drąsumo taure gavė Pajauta Patupienė.

XI-JŲ LIETUVIŲ DIENŲ FILMAS

Sydnėjaus Lietuvių sporto klubo "Kovo" iniciatyva, Lietuvių Klube buvo du kartus parodytas paskutiniosios Lietuvių Dienų šventės Adelaidėje filmas. Buvusieji Adelaidėje su gražiausiais prisiminimais, dar ir dabar, prisimena tas puikias Lietuvių Dienas, išpūdingą atidarymą, didžiųjų eiseną, pagrindinėmis Adelaidės gatvėmis iki rotušės. Vėliau paskiros išpūdingos dainų, sporto, tautinių šokių, teatro, jaunimo talentų ir kt. pasirodymai, kurie praėjo su didžiausiu pasisekimu. Paskirų įdėtų vienetų, Krašto Valdybos ir visos Adelaidės lietuvių bendruomenės idėtas darbas pilnai pasiteisino.

Šią vasarą šventę, tuometinės Krašto Valdybos pakviestas, įamžino Vytas Neverauskas senj. Filme puikiai matosi PLB pirmininkas V. Kamantas, kalbėdamas mieso rotušėje atidarymo metu ir vėliau jam atidarant Sporto šventę, matosi svečias vysk. V. Brizgys, sportinėje dalyje, kuri

Viktoro Liaukaus medžio skulptūra — bareljefas "Pasaka".

tęsiasi apie 20 minučių, jos lietuvių istorinis prisiminimas.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

OPPORTUNITY FOR
PROFESSIONAL HELP
For 340 bed general hospital to work
and live in small congenial community
REGISTERED MEDICAL
TECHNOLOGISTS ASCP
Immediate openings in most areas.
Salary commensurate with experience
& ability. Also
REGISTERED NURSES
For all services and all shifts. Good
starting salary plus shift differential.
Apply call or write to Personnel
Director
606-329-2133
KING'S DAUGHTERS' HOSPITAL
P. O. Box 151
Ashland, Ky. 41101
An Equal Opportunity Employer
(35-41)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

SAUGUS IR PELNINGAS TAUPYMAS LIETUVIŲ FONDO NARIŲ KREDITO KOOPERATYVE

Šių metų kovo mėn. įsteigė Lietuvių Fondo narių kredito kooperatyvas (Lithuanian Foundation Federal Credit Union). Šio kredito kooperatyvo nariais gali būti tik Lietuvių Fondo nariai. Kredito kooperatyve taupyti apsimoka, nes čia mokamos aukštesnės palūkanos, o indėliai yra apdrausti Federalinės valdžios gentūroje iki 100,000 dolerių sumos. Kredito kooperatyvas yra atskira organizacija ir tvarkosi savistoviai. Kiekvienas narys turi tik vieną balsą, nežiūrint taupmenų dydžio.

Kredito kooperatyvo tikslas yra padėti saviems asmenims ir organizacijoms. Kooperatyvas yra ne pelno siekianti organizacija ir patarnauja tik savo nariams. Gaunamas pelnas pasilieka narių tarpe ar paremiamia lietuviška veikla, švietimas bei kultūra. Viskas tvarkoma pačių narių rinktų organų demokratiniu būdu. Finansiniai sustiprėjęs kooperatyvas, galės paremti darbo jėgą, raštinės priemonėmis ir dalimi patalpų lietuviškų organizacijų, ypač jaunimo, veiklą. Padedama ir palikimo reikalų tvarkyme.

Galima bus atidaryti specialius taupymo sertifikatus, kuriais pilnai galės naudotis pats įnešėjas, o po mirties likusis kapitalas galės būti perleistas Lietuvių Fondui, išvengiant palikimo ir teismo bei advokatų patarnavimo išlaidų.

Kai kurios taupymo sąskaitos bus apdraustos gyvybės draudimu iki 2.000 dol. Už paprastas taupymo sąskaitas mokama 7%, už 1 metų sertifikatus (1,000 dol. min.) — 12%, už 30 dienų sertifikatus (5,000 dol. min.) — 16,5%. (Kiti bankai ir taupymo bendrovės tokių sąskaitų neturi). Už specialius sertifikatus mokama 12%, o jų palūkanos iki 1,000 dol. atleidžiamos nuo federalinių mokesčių. Pildant mokesčių pareiškimus kartu su žmona/vyru, atleidžiama suma dvigubėja. Už šiuos specialius sertifikatus visos finansinės institucijos mokės tą patį palūkanų nuostimtį.

Lietuvių Fondo narių kredito kooperatyvas yra tvarkomas lietuvių ir gautas pelnas pasiliks lietuvių rankose ar bus paremtos lietuvių vedamos institucijos. Taigi, apsimoka taupyti kredito kooperatyve ir gauti aukštesnes palūkanas, o susidariusiu pelnu remti lietuvišką veiklą.

Taupytojų patogumui, kre-

dito kooperatyvas veikia trečiadieniais 12-6 val. vak. Margočio — Lietuvių Fondo patalpose, 2422 W. Marquette Rd. Chicago, Illinois 60629, telef. 312-925-6897.

Nuo šių metų spalio 11 d. kooperatyvo raštinė veiks Jaunimo Centre nuo 10 val. ryto iki 1 val. p. p. sekmadieniais.

L. F. narių kredito kooperatyvui vadovauja: **direktoriai** — dr. Antanas Razma, Viktoras Naudžius, Povilas Sodeika, dr. Gediminas Balukas ir adv. Povilas Žumbakis; **valdyba** — dr. A. Razma (pirm.), P. Sodeika, dr. G. Balukas, V. Dirgėlaitė-Šaulienė ir adv. S. P. Žumbakis. Įstaigos vedėja — V. B. Dirgėlaitė-Šaulienė, išdininkas — adv. P. S. Žumbakis, padėjėjai — J. Matusevičius ir Aušra Cibaitė.

Kredito kooperatyvas yra tvirtose lietuvių rankose ir reikia jo veiklą remti, įstojant nariais ir laikant savo santaupas šioje įstaigoje.

KETVIRTAJAM MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMUI ARTEJANT

Kaip jau ne kartą buvo skelbta, ketvirtasis mokslo ir kūrybos simpoziumas įvyks Padėkos dienos savaitgalį, lapkričio mėn. mėn. 25-28 d. d. Chicagoje, visose Jaunimo Centro salėse ir klasėse.

Simpoziumo rengėjai yra šios organizacijos: Lituanistikos Institutas — dr. Tomas Remeikis ir Titus Antanaitis, Pasaulio lietuvių gydytojų sąjunga — dr. Domas Giedraitis ir dr. Gediminas Balukas, JAV LB Krašto valdyba — dr. Viktoras Rimšelis, MIC ir dr. Janina Rėklaitienė ir Pasaulio liet. inž. ir archit. sąjunga — Albertas Kerelis ir Stasys Jakubauskas.

Simpoziumo mokslinė programa rūpinasi šis komitetas: pirm. **dr. Pranas Zundė**, griežtieji mokslai, technologija ir architektūra — **dr. Jonas Bilėnas**, medicinos mokslai — **dr. Rimgaudas Nemickas**, humanitariniai ir socialiniai mokslai — **dr. Ina Užgirisienė**.

Organizacinį komitetą sudaro: pirm. Juozas Rimkevičius, vicepirm. Stasys Jakubauskas, sekretorė Gracilda Reinytė, išdininkas Antanas Šantaras, parengimų globėjas — Irena Kerevienė, Stasė Labanauskienė ir Valė Plepienė, informacija Ramunė Kubiliūtė, leidinio redaktoriai — Antanas Dundzila, Juozas Masilionis ir Robertas Vytas, finansų komiteto pirm. dr. Kęstutis Jucas ir teisinis patarėjas adv. Povilas Žumbakis.

Kaip matome, į simpoziu-

Tina Brazytė ir Aldona Laitienė, profesionalės modeliuotojos, demonstruos naujus modelius šį sekmadienį, spalio 4 d. Jaunimo centre madų parodoje.

mo organizavimo darbą yra įtraukta daug energingų ir patyrusių žmonių.

Simpoziumo metu, Moterų dailininkių sąjunga ruošia dailės darbų parodą Jaunimo Centro Čiurlionio Galerijoje. Parodos tema — Lietuvių mitinės būtybės. Parodoje pasižadėjo dalyvauti šios dailininkės: M. Ambrozaitienė, N. Banienė, V. Eivaitė, D. Kizlauskienė, D. Marder, J. Marks, Z. Sodeikienė (vadovė), M. Stankūnienė ir A. Sutkuvienė.

Numatoma, kad šiame simpoziume dalyvaus ir savo darbus skaitys, kaip pranešėjai ar koreferantai apie 120 mokslininkų.

Mokslo ir kūrybos simpoziumai ruošiami kas trys metai ir sutraukia labai didelį skaičių lietuvių mokslininkų, profesoraiujančių įvairiuose universitetuose. Lietuviai mokslininkai ir kūrėjai atvykę į šį seminarą, pasidalina savo darbais bei patirtimi ir užmezga tarpusavio šiltesnius ryšius. Šių žmonių aktyvus dalyvavimas lietuviškoje veikloje, suteiktų didesnę svarį mūsų darbams. Mokslo ir kūrybos žmonių didesnis įsijungimas į kasdieninę veiklą būtų labai pageidaujamas ir sveikintinas. Kai mūsų lietuviybės veteranai pradeda pavargti ir traukiasi iš aktyvios veiklos, natūraliai turėtų jų vietas užimti vidurinėsios kartos žmonės, turį pasirošimą, išsimokslinimą ir patyrimą.

Ketvirtajam mokslo ir kūrybos simpoziumui rimtai ruošiamasi ir dalyvių skaičius numatoma prašoks anksčiau styvesnius rengi-

nus. Lietuviškoji visuomenė turėtų sekti numatytą programą ir visą tą savaitgalį praleisti su savaisiais mokslininkais ir kūrėjais. Dalyvaukime pasikaitose, scenos pastatymuose, meno parodoje, bankete ir kituose renginiuose.

NUSTATYTAS VI PLB SEIMO ATSTOVŲ SKAIČIUS

VI PLB seimo, įvykstančio 1983 metais, Chicagoje, nustatytas kraštams seimo atstovų skaičius. Šiuo metu yra 17 LB Kraštų ir 12 Jaunimo sąjungos valdybų pirmininkų, kurie dalyvauja seime be rinkimų. Renkamų atstovų nustatyta 97, iš viso 126 atstovai. Be to, pilnateisiais nariais seimuose dalyvauja PLB valdybos nariai, Garbės teismo ir kontrolės komisijos pirmininkai. Iš viso 1983 metų seime sprendžiamą balsą turės 140 atstovai. Didžiausias atstovų skaičius tenka JAV — 47, Kanadai — 17, Australijai — 10, Argentinai — 8, Brazilijai — 8, Vokietijai — 8, D. Britanijai — 7, kitiems po mažiau (3 — 1 atst.).

PLB valdybą atstovauti II PL Dienų komitete pavesta Vaclovui Kleizai.

PLB ir PLJS valdybų bendrame posėdyje, įvyksiančiame š. m. rugsėjo 19 d. Jaunimo Centre Chicagoje, aptartas glaudesnis ryšių palaikymas ir nuomonių pasikeitimas, vykdamas bendrus darbus ar siunčiant atstovus į kitus kraštus. Abi valdybos sutarė, kai kuriuos bendrus kultūrinius ir švietimo projektus vykdyti.

Lituanistinės katedros sutartis studijuojama ir daromi savi pasiūlymai. Gavus universiteto atsakymą, teks vėl pareikšti savo nuomonę. Inicijatyvinė grupė, vadovauta Romo Sakadolskio, laiko savo darbą atlikusi ir nuo š. m. gegužės mėn. yra pasitraukusi. Šiuo metu Lituanistinės Katedros reikalais rūpinasi V. Kamantas, V. Kleiza, adv. S. Kuprys ir patarėjas adv. Povilas Žumbakis.

PLJS valdyba V PL Jaunimo kongreso ruošos komiteto pirmininke pakvietė Violetą Abariūtę iš Detroito. Sudaromas komitetas, ieškomi pirmininkai studijų dienoms ir stovyklai organizuoti. Vykdomi parengiamieji darbai ir dar šį rudėnį bus sudaryti komitetai bei paruoštos programos.

PAMINĖTA TAUTOS ŠVENTĖ

LB Marquette Parko apylinkės valdyba Tautos šventę paminėjo š. m. rugsėjo 19 d. šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Minėjimą patriotiniu žodžiu atidarė apyl. pirm. Birutė Vindašienė. Maldą sukalbėjo kun. Juozavičius. Sveikinimo žodį tarė Steponas Ingaunis iš Hot Springs ir neseniai iš ok. Lietuvos pasitraukęs prof. dr. Kazys Eringis. Pagrindinę paskaitą skaitė PLB valdybos vicepirm. adv. Saulius Kuprys. Savo paskaitoje preleentas palietė lietuvių tautos pastangas išsilaikyti likiminėje kovoje su nuožmiu priešu. Plačiau paminėjo dabartinę okup. Lietuvos padėtį ir pagrindžio leidinius. Pagrindžio leidiniai maždaug atspindi ir tremties lietuvių pasiskirstymą: dešinę, vidurį ir kairę. Plačiausiai pasklidęs ir dažniausiai pasirodo Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, toliau eina "Aušra" ir kiti leidiniai. LKB Kronikos čia yra leidžiamos atskiromis knygomis, daromi vertimai į anglų ir kitas kalbas. Ragino visus remti pagrindžio spaudos leidimą ir platinimą. S. Kuprio kalba buvo kondensuota ir aktuali.

Poetas Kazys Bradūnas paskaitė pluoštą savo kūrybos, pritaikytos šios dienos minėjimui.

Pabaigoje, pirm. B. Vindašienė dėkojo programos atlikėjams ir nepergausiems dalyviams, kviesdama nepamiršti lietuvių švietimo, nes rugsėjis yra skiriamas Lietuvių Bendruomenei.

Minėjimas baigtas visiems sugiedojus tautos himną.

Po minėjimo, vieni vaišinosi kava ir pyragais, o kiti išskubėjo į "Draugo" banketą.

Skatytis ir platinti
D I R V A

Su LŠST moterų vadove A. A. Stase Cecevičiene atsisveikinant Šv. Kazimiero kapinėse. Gėles deda Vytauto Didžiojo rinktinės moterų vadovė M. Dapkienė. P. Malėtos nuotr.

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

DETROITO RAMOVĖNŲ SUSIRINKIMAS

Ivyko rugsėjo 19 d. 1 val. Lietuvių namuose. Susirinkimą atidarė ir jį pravedė pirmininkas Stasys Šimoliūnas, sekretoriavo Juozas Leščinskas. Detroito skyrius turi virš 30 narių, gaila ne visi jie į susirinkimą atvyko.

Atsistojimu ir tylos minutė buvo pagerbti mirę skyriaus nariai: Kazimieras Špakauskas ir Augustinas Vitkauskas. Į skyrių įstojo 5 nauji nariai: Matas Baukys, Algirdas Manvydas, Justinas Preibys, Petras Bitleris ir Antanas Vaitėnas.

Pirmininkas savo pranešime pasakė, kad jis dažniausia lanko J. Zaprackienės laidotuvių namus ir ten sakąs mirusiems kalbas. Metų laikotarpyje su šauliais ir birutietėmis buvo surengę Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą, dalyvauta organizuotai Vasario 16 minėjime ir su savanoriais ir birutietėmis turėjo išvyką-gegužinę, kuri buvo sėkminga ir davė šiek tiek pelno.

Iždininkas Vincas Tamošiūnas pranešė, kad skyriaus kasoje šiuo laiku yra 816.41 dol. Praeitų metų skyriaus susirinkimo protokolą perskaitė Juozas Leščinskas, o revizijos komisijos aktą — Česys Šadeika.

1982 metams į skyriaus valdybą perrinkti: Stasys Šimoliūnas — pirmininku, Kazimieras Daugvydas — vicepirmininku, Juozas Leščinskas — sekretoriumi, Vincas Tamošiūnas — iždininku. Kandidatais išrinkti: Juozas Augaitis ir Kazys Sragauskas. Į Revizijos komisiją perrinkti: Česys Šadeika ir Romas Macionis.

Gi Vytenis M. Vasyliūnas yra fizikos daktaras. Eilę metų jis dirbo garsiajame Massachusetts Institute of Technology. Jo siunčiamas ar iš kitur kviečiamas važinėjo po pasaulį su paskaitomis. Pastaruoju laiku jis dirba mokslinį darbą viename garsiajame fizikos Institute Vokietijoje. Kaip dirbdamas tame institute taip ir važinėdamas po pasaulį su paskaitomis, dar atlieka piano ir vargonų koncertus. Taigi, tik iš didelės meilės muzikai, pakeliant net finansinius nuostolius, galima atlikti tokius darbus. Savo koncertuose Vasyliūnai dažniausia atlieka lietuvių kompozitorių kūrinius.

Šalia to, smuikininkas Izidorius Vasyliūnas yra matomas veik visuose lietuviškuose parengimuose. (pž)

Pirmininkas Stasys Šimoliūnas pranešė, kad skyriaus narys ir Lietuvoje buvęs vyr. leitenantas Viktoras Perminas šiandieną švenčias savo 72 metų gimimo sukaktį. Sušukta valio, valio ir sugiedota ilgiausių metų!

Sergantiems skyriaus nariams Jonui Šepečiui ir Broniui Tatarūnui susirinkimo dalyvių pasirašytomis kortelėmis palinkėta sveikatos.

Kazimieras Daugvydas pasiūlė Joną Šepetį kaip atsižymėjusį skyriaus ir lietuviškoje veikloje ir už nuopelnus pakelti į skyriaus garbės narius ir tas buvo vienbalsiai patvirtinta.

Nutarta lapkričio 22 d. šv. Antano parapijoje suruošti Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą. 10:30 bus mišios ir po jų kavinėje trumpas paminėjimas-akademija.

Nors Lietuvos pasiuntinybės namui remontuoti komitetas dar ir nesudarytas, tačiau skyrius paskyrė 200 dol. Susirinkimą baigus St. Šimoliūno buvome pakviesti prie vaišių stalo kurį parengusios birutietės, Kristina Daugvydienė, Stasė Šimoliūnienė ir Bronė Sukauskienė.

Kazimiero ir Kristinos Daugvydų 50 metų vedybės sukakties proga buvo pakeltos ir išgertos taurės, o Stasė Šimoliūnienė Kristinai Daugvydaienei įteikė dovaną — savo pačios gaminių šiaudinių paveikslą.

Susirinkimas buvo sklandus, vaišės puikios ir tas rado, kad ramovėnai dar stiprūs.

IŠDUODAMI NAUJI PASIUKAI

Pensininkams Detroito miesto autobusais veltui važinėti išduodami nauji pasiukai (liudijimai). Turintieji po spalio 10 dienos jau nebegalios. Šios pasiukas išdavinėja Neighborhood City Halls įstaigos, kurių yra kiekviename rajone. Fotografija padaroma ten pat ir tas pasiukas kainuoja tik 1 dol.

ATITAIŠYBAS

Rugpjūčio 30 d. minint a. a. savanorio-kūrėjo Kazimiero Špakausko mirties metines užkandos dalyviai mirusio atminimui suaukojo 280 dol. ne Lietuvių Fondui bet Tautos Fondui.

MIRĖ

Rugsėjo 18 d. senelių namuose užbaigė savo vargo dienas Ignas Zabala sulaukęs 87 metus. Po atlaikytų Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje palaidotas rugsėjo 21 d. Švento kapo kapinėse.

CHICAGO

DRAUGUI PAREMTI BANKETAS

Lietuviškoji spauda jau kuris laikas pergyvena finansinius nedateklus. Nebeužtenka prenumeratos ir skelbimų mokesčių, nes medžiagų kainos ir patarnavimai nepaprastai iškilo. Pajamoms papildyti ieškoma kitų būdų. Vasaros metu ruošiamos gegužinės, o kitu metu — vakarienės su meninėmis programomis. Dienraščio Draugo metinė vakarienė įvyko š. m. rugsėjo 19 d. Jaunimo Centre, Chicagoje. Banketą ruošė sudarytas plačios apimties komitetas, vadovaujamas dr. Antano Razmos. Pradėdamas banketą, priminė sunkią lietuviškos spaudos darbą ir džiaugėsi, kad yra žmonių, kurie supranta padėti ir visokeriopai remia. Programai vadovauti pakvietė LMF Chicagos klubo pirm. M. Marcinkienę. Po sočios ir gerai paruoštos vakarienės meninę programą išpildė solistas Algis Grigas, akompanuojant operos dirigentui muzikui Alvydai

Vasaičiui. A. Grigas padainavo keletą dainų bei operų arijų ir sulaukė publikos didelio dėmesio ir pritarimo.

Padėkos žodį tarė marijonų vienuolijos provincijolas dr. Viktoras Rimšelis, MIC. Dėkojo gausiems svečiams už lietuviško dienraščio paramą. Lietuvos okupantas stengiasi mus sušaldyti ir nutildyti, kad lengviau būtų pasiekiami jų tikslai. Pavergtiesiems yra užčiauptos burnos, todėl mes turime kalbėti už juos.

Dėkojo gausiems svečiams, rėmėjams, šeimininkėms, programos atlikėjams ir visiems prisidėjusiems prie šio renginio nuotaikingo įvykdymo.

Po programos, norintieji pasiūkė, grojant A. Stelmoko orkestrui ir buvo paskelbti laimingieji loterijos laimėtojai.

• LB Marquette Parko apylinkės valdyba š. m. spalio 3 d. (šeštadienį), 7 val. vak. L. Tautiniuose namuose (6422 So. Kedzie Ave.) ruošia nuotaikingą vakarą su gerai žinomu muziku ir visuomenininku Baliu Pakš-

tu. Apie muziką Balį Pakštą kalbės žurnalistas Jurgis Janušaitis, o meninę programą išpildys B. Pakšto šeima.

Šokiams gros L. Bichnevičiaus orkestras.

Visi kviečiami šiame vakare dalyvauti ir vakarą praleisti su Pakštų šeima.

BOSTON

MATYSIME "AUKURĄ"

Laisvės Varpo rūpesčiu čia pakviesta penktojo teatro festivalio laimėtojas Hamiltono Lietuvių Dramos Teatras "Aukuras", kuris pasirodys spalio 4 d. 3 val. p. p. (punktualiai) su Birutės Pūkelevičiūtės veikalu "Antroji Salomėja painiavose".

Taip pat turėsime progos pamatyti akt. V. Žukauską šiame režisorės Elenos Dauguvietytės-Kudabienės statomame veikale. Siekiant pakelti to veikalo atlikimą ir sustiprinti komiškąją jo dalį, akt. Vitaliui Žukauskui patikėtas svarbus vaidmuo. Tai kelia dar didesnę susidomėjimą tuo pastatymu. Įsidėmėkime datą — spalio 4 d. 3 val. p. p. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

VASYLIŲNŲ MEILĖ MUZIKAI

Rugsėjo 20 d. Firts & Second Church salėje Bostone įvyko Vytenio M. Vasyliūno vargonų koncertas. Programoje buvo Johannes Brams veikalai vargonams.

Šiam koncertui praėjus, mes sustojame prie smuikininko Izidoriaus Vasyliūno smuiko koncertų ir jo sukaus Vytenio piano ir vargonų koncertų. Dažnai koncertus jie atlieka abu kartu — smuikas ir pianas.

Lietuviui muzikui išeivijoje rengti koncertus yra labai nuostolinga. Tačiau Vasyliūnai koncertuoja. Jie kiekvienais metais surengia po koncertą New Yorko ir Bostono, o be to, dar nemažai ir kitose vietose.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.L.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Išpūdingas Neringos balius vasarą palydint

Lietuvių Namų didžiosios salės palubėje plasnoja baltos žuvėdros. Vestibiulyje vaivorykštės spalvomis tviska fontanas, apie kurį išdėliota skoninga užkanda vilioja dar nespėjusių išalkti balius svečių akis. Miklios, graakščios jaunutės šeiminkės, pasidabinusios puošniais drabužiais, kai kurios su gėlėmis plaukuose, šmaikščiai nardo tarp grupelėmis susibūriavusių svečių, nešiodamos sunkius padėklus su gomurį kutenančiais paštetais. Pokylio nuotaikoje girdisi malonus svečių pokalbių ūžesys.

Š. m. rugsėjo mėn. 26 dienos rudens balius yra pirmas Clevelando Neringos Tunto tokio pobūdžio renginys. Darbštus ir energingas skaučių tėvų komitetas, vadovaujamas Danos Šiupinienės, jaunosios skaučių motinų kartos atstovės, bendrai su Neringos Skaučių Tuntu, pasidalino darbais ir atsakomybe. Tėvų komiteto pastangomis buvo platinami bilietai ir parūpinta skani vakarienė, kurios pagrindine šeimininke buvo visiems gerai pažįstama Br. Mainelienė. Salės dekoravimo ir programos pravedimo bei paruošimo atsakomybė teko Neringos Tuntui.

Orią, bet drauge ir maloniai linksma balius nuotaiką nustatė skaučių programa. Tai dainų ir dailaus žodžio pynė apie Neringą. Pradžioje tėvų komiteto vardu svečius pasveikino Jonas Šiupinys. Po to į podiumą įžengė Neringos tunto skautės, uniformuotos ir baliniais drabužiais pasipušusios. Šalia jų akordeonistas išbaigė nesimetrinę, bet vykusiai surežisuotą jaunų mergaičių ir moterų grupę. Programą sklandžiu lietuvišku žodžiu pristatinėjo ir pranešinėjo tuntininkės pavaduotoja v. sklt. Vilija Nasvytytė. Dainų ir dailaus žodžio pynė, kurioje vykusiai jungėsi istorinis, mitologinis ir patriotinis elementai, nejučiomis įtikino programos svečius savo ne sentimentaliumi, bet nuoširdžiu tikėjimu į Lietuvos laisvės idėją. Ta pačia proga skautės viešai parodė savo puikų ir švarų lietuvių kalbos naudojimą, gerą kirtį, o į pabaigą savo tipingai skautišku šūkiu "Mes esame Neringa" — savo jaunatvišką entuziazmą.

Pietų metu prie stalų patarnavo uniformuotos įvairaus amžiaus skautės. Reikėjo stebėtis jų miklumu ir rimtu savo pareigų ėjimu. Jų nuotaikingas trečiojo pa-

Neringos tunto skautės atliekant balius meninę programą...

J. Garlos nuotr.

tiekalio įnešimas su degančiomis bengališkomis ugnimis buvo ir originalus ir vietomis juokingas, kai kurioms jų rodant neslepimą baimę, kai šaltos žiezirbos artindavosi prie jų jaunų, išraudusių veidelių.

Esame daugumoje pratę į tradicinius mūsų balius, į kuriuos stengiamės privilioti mūsų jaunimą. Ši kartą jaunimas stengėsi privilioti vyresnius. Tai buvo vakaras, kuriame nesijautė gentkarčių skirtumo, apsikeitus vaidmenimis. Čia buvome visi lietuviai, skautai, jų rėmėjai ar vien tik lietuviško jaunimo mylėtojai. Čia buvo visų pažūrų ir visų amžių publika, linksma, ori, maloni ir šilta. Gal todėl šis balius, pradėjęs mūsų rudens ir žiemos rengi-

nių sezoną, yra minėtinas ne vien kaip eilinė šeštadienio pramoga, bet kaip balius skraiste padengtas pobūvis, kuriame subtiliai vyravo patys gražiausieji mūsų visuomenės gyvenimo elementai, kurie išryškina visa tai, kas mus sieja, ir nepastebi to, kas kartais mus galėtų skirstyti. Aš vis giliau pradedu tikėti, kad galutinai mūsų vienybės

problemas išriš mūsų jauniausioji karta, kurios dvasioje bus išlikę tikrieji esminiai lietuviybės pradai. Visi vienoje šeimoje atsieksime daug, jungdamiesi į tipingą lietuvišką šeimą — visos gentkartės, visų pažūrų asmenys, jei mūsų pagrindiniu saitū bus gera valia ir lietuviybės idealas.

A. Balašaitienė

Dalis Neringos tunto balius svečių.

J. Garlos nuotr.

amber studios, inc.

505 East 185 Street
Euclid, Ohio 44119
Tel. 531-3500

Pas mus rasite didelį pasirinkimą meno išdirbinių (keramikos ir skulptūros), žinomų menininkų paveikslų, foto darbų, meno reikmenų ir gintaro papuošalų. Didelis paveikslų ir foto rėmų pasirinkimas ir jų įrėmavimas, bus atliktas pagal jūsų pageidavimus.

Audimo pamokos su Brone Kasperavičiene nuo rugsėjo 30 d. trečiadieniais vakarais pradedantiems ir pažengusiems. Registracija vyksta dabar.

Studija atidaryta pirmadieniais ir penktadieniais nuo 12-6 val. vak., antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 12-9 val. vak. šeštadieniais nuo 10-6 val. val. Uždaryta trečiadieniais.

Rimas Laniauskas, prezidentas

VYTAUTO SMETONOS KONCERTAS

Programoje 2 Scarlatti Sonatos. Liszt'o Etudas Feux-Follets, Liszto Sonata B-moll. Janaček Sonata ir Beethoveno Sonata "Appassionata".

Bilietai kainos 3 doleriai, studentams ir pensininkams 2 dol.

Lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti.

OPPORTUNITY FOR
PROFESSIONAL HELP
to work & live in a small Congenial
Hospital & Community
REGISTERED NURSE
RADIOLOGY TECHNOLOGIST ARRT
LABORATORY TECHNOLOGIST MT
PHYSICAL THERAPIST RPT
OR BOARD ELIGIBLE
Salary commensurate with experience
& ability. 90 bed hospital N. E. Okla.
45 miles from Tulsa Send resume or
contact CHARLEEN HOLBERT,
GRAND VALLEY HOSPITAL
P. O. Box 278, Pryor, OKLA. 74361
(918) 825-1600, Ext. 352. EOE/M/F
(32-38)

• APDRAUDOS reikalais
geriausius patarnavimus
gausite kreipdamiesi į Z.
Obelenį, tel. 531-2211.

LEE C. MOORE, CORPORATION

Needs for steady work
Must have shop experienced
structural layers out
Structural fitters
STEADY WORK FOR QUALIFIED MEN AND FRINGE BENEFITS
Visit Plant
4201 Grand Ave., Neville Island
Pittsburgh, Pa. 15225
or phone 1-412-331-4700 for interview
A secure place to work
Equal Opportunity Employer

(34-40)

SEWING MECHANIC/ GENERAL MAINTENANCE

Must have prior experience as mechanic
for a 100 machine plant manufacturing all
types of blouses, pants, and skirts. Excel-
lent salary and relocation. Call 304-265-
1700 or write:

George A. Soros
GRAFTON APPAREL MANUFACTURING CO.
Riverside Drive
Grafton, West Virginia 26354

FACTORY PERSONNEL

MUST HAVE MECHANICAL BACKGROUND. CAN SHOP PREFERRED.
APPLY IN PERSON BETWEEN 10 A. M. & 2 P. M.

STEEL TIN CAN CORP.
1101 Todds Lane (off 8300 Blk. Pulaski Highway)
Baltimore, Md. 21237

(35-38)

KORP! NEO-LITHUANIA MALONIAI KVIEČIA VISUS DALYVAUTI

KORP! 59 METŲ SUKAKTUVINĖJE ŠVENTĖJE-BALIUJE

šeštadienį, spalio 10 dieną, 7:30 val. vakare,
CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMŲ SALĖJE.

Meninę programą atliks pianistas Antanas Smetona. Šokiams gros Neoli-
tuanų orkestras iš Chicagos, vadovaujamas Algio Modesto.

Šilta vakarienė su gėrimais asmeniui 15 dolerių. Bilietus ir stalus iš
anksto galima užsisakyti pas šiuos asmenis: Eugeniją Maslauskienę —
692-1921, Birutę Smetonienę — 371-4675, Vytautą Staškų — 467-2756.

HOUSE FOR SALE

HILLER AVE. off 185th.
Neat, clean 3 bedroom Brick
Colonial with formal din-
ing, panelled recreation
room, detached garage,
lovely yard. Owner has
bought, make offer. \$48,900
G. Mishaga 381-9372.
McLEAN REALTY, INC.
382-3400

(35-39)

• PERKANT IR PAR-
DUODANT NAMUS prašo-
me kreiptis į ČIPKUS
REALTY, 31715 Vine St.,
Willowick, Ohio 44094. Tel.
943-0910.

TURNER REALTY

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

RITA MATAS
ISTAIGOS
ADMINISTRATORE

Bendradarbiai:
DALIA ŠIRVAITIS
ANTANAS KALVAITIS
ALGIS MATAS
TONI LINDEN
DALIA KASULAITIS
PETRAS MATAS
RAY SABALIAUSKAS
PATRICIA A. SAJOVEC
VYTAS MATAS —
teisinis patarėjas

PILNATEISE NEKILNOJAMOJO TURTO
ĮVERTINTOJA.

Esame registruoti pilnateisiais nariais trijose skirtingose Multiple List-
ing įstaigose:

CAMLS — Cuyahoga County (Cleveland & Suburbs)
LCMLS — Lake County
RMLS — United States.

Todėl galima triskart plačiau skelbti Jūsų parduodamą nekilnojamąjį
turtą. Tuo reikalu kreipkitės į bet kurį mūsų bendradarbių arba įeigu jums rei-
kia namų įvertintojo mokesčių ar kitokiems reikalams, kreipkitės į Ritą Ma-
tienę, pilnateisę namų įvertintoją.

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

Superior Savings ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5 1/4% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Delia E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

DATA PROCESSING PROFESSIONALS

Holland, Michigan

As a leading manufacturer of office interior systems, Haworth is
experiencing dramatic growth in an industry that is also expanding
very rapidly. The result of this growth is reflected in the recent
conversion to an IBM 4341 System in an MVS-IMS Environment.
Opportunities: Current openings include SYSTEMS ANALYST and
Programmer-Analysts positions to assist in designing and develop-
ing key finance, marketing and sales applications. These are new
positions created to support increasing sales volume.
Qualified candidates will be degreed professionals or individuals
who have equivalent skills and have demonstrated good com-
munication skills, project leadership skills, and motivation to keep
projects moving with minimum supervision.
We offer a competitive salary schedule and benefits package that
includes a liberal relocation plan plus the opportunity to join a
rapidly expanding and progressive M.I.S. Department. We invite
you to send your resume, with salary requirement, to:

Human Resources Department

HAWORTH

One Haworth Center, Holland, MI 49423

Equal Opportunity Employer

HAWORTH

**CLEVELANDE IR
APYLINKĖJE**

• **Dr. Henrikas Brazaitis**, Ohio Lietuvių Gydytojų D-jos pirmininkas, užpraeitą sekmadienį, gausingame bičiulių būryje, atšventė su žmona Tamara vedybinio gyvenimo 45 metų sukaktį ir savo 70 metų amžiaus sukaktį.

Dr. H. Brazaičiui, Vilties Draugijos šimtininkui linkime ilgiausių ir darbinių visuomeninėje veikloje metų.

• Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Clevelando skyriaus valdyba atsiuntė auką Dirvai 10 dol. Ačiū.

• **Vytautas P. Jokūbaitis**, JAV Lietuvių Respublikonų Federacijos žmogaus Teisių komiteto pirmininkas, koordinuoja federacijos talką Vytauto Skuodžio gelbėjimo akcijoj. Jo pastangomis kontaktuota Ohio valstijos delegacija JAV kongrese ir daromi panašūs žygiai kitose valstijose.

Federacijos valdyba šiomis dienomis gavo atsakymą iš Valstybės Departamento Vytauto Skuodžio reikalui, kur tarp kitko taip sakoma "Mes atnaujinom savo pastangas per konsulatą susisiekti su Vytautu Skuodžiu, kai sužinojom jog

jis birželio 15 paskelbė vienos dienos bado streiką, protestuodamas 40 metų priverstino Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą sukaktį... Gaila, sovietai ir toliau skaito, jog Skuodžio byla yra jų vidaus reikalas. Tačiau, mes darysime visą kas įmanoma padėti p. Skuodžiui ir tikimės, kad išeitis jo sunkumams eventualiai bus surasta."

**KUN. BALIO IVANAUSKO
VIESNAGE**

Pereitą sekmadienį sodriam tyram, gerai pažįstamam kun. Balio Ivanausko balsui nuaidėjus senosios Sv. Jurgio šventovės lubomis, galingai pritariant J. Blynaitės vargonams ir Ryto Babicko diriguojamam bažnyčios chorui, gausus maldininkų būrys su liūdesiu ir su sikaupimu paminėjo a.a. dr. Alfonso Martaus mirties metines. Savo jautriame pamoksle kun. B. Ivanauskas pasveikino tikinčiuosius, pasidžiaugdamas savo viešnage ir drauge liūdėdamas, kad toji viešnage sutampanti su tauraus ir mielo lietuvių gydytojo A. Martaus mirties minėjimu.

Po pamaldų didelis maldininkų būrys vaišinosi ponios K. Martienės užsakytais pusryčiais, kurį laiką susirūpinimą kelė kėdžių trūkumas. Vyresnieji parapijos salės lankytojai buvo priversti iš pasienių ir užkulisų ištraukti paslėptas kėdes. Svečių gausumas ne-

nustelbė įprastos parapijos salės puošnios išvaizdos su spalvotomis staltiesėmis ir žydnčių gėlių puokštėmis.

Parapijiečiams reikalaujant kun. B. Ivanauskas tarė savo charakteringą žodį, imaišydamas geroką žiupsnį jo dabartinio gyvenimo anekdotų ir humoro, tarp kurių slėpėsi gilus ir šiltas sentimentas.

Parapijiečiai yra dėkingi kun. Juozui Bacevičiui už suteiktą progą pasidžiaugti mūsų seno klebono viešnage. Kada nors ir jis, su mumis išgyvenęs keletą dešimtų metų, taps mūsų tarpusavio saito integralia dalimi ir susilauks tos pačios šilimos, kuria taip užtarnautai džiaugiasi į poilsį pasitraukęs kun. B. Ivanauskas.

Teko patirti, kad ir ateinančią savaitgalį kun. B. Ivanauskas bus Sv. Jurgio parapijoje, sąryšyje su iškilmingais 40 valandų atlydais.

(ab)

**CLEVELANDO
PARENGIMAI**

• **SPALIO 3 D.** Vaidinimas "Tėvas ir sūnus" (J. Grušo). Rengia LB Ohio apyg. valdyba.

• **SPALIO 10 D.** Korp! Neolithuania metinė šventė-balius Lietuvių Namuose.

• **SPALIO 18 D.** prof. J. Žilevičiaus 90 metų amžiaus sukakties minėjimas. Akademija-koncertas. Ruošia Čiurlionio Ansamblis.

Ši šeštadienį, spalio 3 d., 7:30 val. vak.
DMNP PARAPIJOS SALĖJE, CLEVELANDE
Toronto dramos teatras "Aukuras" suvaidins
JUOZO GRUŠO 4 VEIKSMŲ DRAMĄ
«TĖVAS IR SŪNUS»

Režisuoja Aldona Dargytė-Byszkiewicz.

Tai vienas iš geriausių pastatymų. Bilietų kainos: 10, 6, 4 ir 3 doleriai
Galima rezervuoti pas K. Žiedonį, tel. 944-8058 ir prie įėjimo.

Visi lietuviai kviečiami nepraleisti progos ir atsilankyti į šį spektaklį.

Rengia LB OHIO APYGARDOS VALDYBA

• **LAPKRIČIO 7-8 D.** Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas, Clevelande.

• **LAPKRIČIO 14-15 D.** ŠALFAS Sąjungos suvažiavimas Lietuvių Namuose.

• **LAPKRIČIO 14 IR 15 D.** D. Socialinės gerovės savaitgalis DMNP parapijos salėje. Rengia LB Soc. Taryba. Bus koncertas ir simpoziumas.

• **LAPKRIČIO 22 D.** 41 metų sukilimo minėjimas Naujos parapijos salėje.

• **LAPKRIČIO 28 D.** Kariuomenės šventės minėjimas. Rengia LKVS Ramovė Clevelando skyrius Lietuvių namuose.

• **GRUODŽIO 20 D.** — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos rengiama Kalėdų eg-lutė.

1982 M.

• **SAUSIO 24**, sekmadienį, 4 val. — Simfoninis koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

• **VASARIO 13 D.**, šeštadienį, 7:00 v. v. — Lietuvos laisvės vigilija Dievo Motinos šventovėje. Rengia Dievo Motinos parapija.

• **KOVO 20-21 D.** D. Draugo romano premijos įteikimas ir koncertas DMNP parapijos salėje.

14 METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Jau sukako 14 metų, kai mano mylima žmona

A. A.

JADVYGA JUCAITIENĖ

iškeliavo į nesugrįžtamą tėviškę.

Už jos sielą bus aukojamos šv. Mišios sekmadienį, spalio mėn. 11 dieną 10 valandą Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje, 18022 Neff Road, Clevelande.

Pranas Jucaitis

A. A.

ANELEI BILIŪNIENEI

mirus Lietuvoje, jos sūnų JUOŽĄ su šeima

giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Stasė ir Jonas Kazlauskai
su šeima

A. A.

Brangiai motinai mirus, dukrai

MILDAI DULIEBIENEI

su šeima, giminėms ir pažįstamiems reikiame gilią užuojautą

Barbara ir Vacys
P e t k a i
Jadzė ir Vladas
D a u t a i

**PROF. JUOZO ŽILEVIČIAUS 90 M. AMŽIAUS
SUKAKTIES MINĖJIMAS**

AKADEMIJA-KONCERTAS

įvyks š. m. spalio mėn. 18 d., sekmadienį, 4 val. p. p.

**DIEVO MOTINOS NUOLATINĖS PAGALBOS
PARAPIJOS SALĖJE.**

Meninėje dalyje ČIURLIONIO ansamblis išpildys prof. ŽILEVIČIAUS kūrinius.

Bilietų kainos \$5.00, \$4.00, jaunimui ir studentams \$2.00.

Bilietus galima įsigyti pas R. Butkų, tel. 732-8250, R. Tatarūnienę tel. 531-5924 ir prie įėjimo. Taip pat abiejose lietuvių parapijose po lietuviškų mišių sekmadieniais, spalio 11 ir 18 dienomis.

Clevelando ir apylinkės lietuviai esate maloniai kviečiami dalyvauti.

ČIURLIONIO ANSAMBLIS

DIRVA

• **Lietuvių Tautinių Namų** Chicagoje dešimtmetis. Šia proga šių namų salėje, kuri šią vasarą pagrindinai atnaujinta, rengiamas minėjimas - vakarienė. Vakarieneje kviečiami dalyvauti visi LTN nariais su šeimomis ir visi šių namų rėmėjai. Vakarienė 1981 m. spalio 10 d. 7:30 val. vak. (Salės iškilmingas atidarymas buvo 1971 m. spalio 16 d.). Vakarienos metu numatoma trumpa humoristinė programa. Įėjimas, vakarienė

ir šokių muzika asmeniui — \$12.50. Iš anksto registruotis telefonais: pas Visockius — 737-1697 arba pas Modestus — 471-0881.

• **Rimvyda Valiukėnaitė Reilly**, gyv. Laramie, Wyo., Dirvos bendradarbio Mečio Valiukėno duktė, jauna akademikė ne tik pati prenumeruoja Dirvą, bet visad prieda stambesnę auką-para-mą. Ir šį kartą atsiuntė 50 dol. auką, už kurią nuoširdžiai dėkojame.

Pasinaudokite reta proga!

Viities leidykla iš savo užsilikusių leidinių sudarė ribotą skaičių knygų rinkinių, kurių kiekvieno bendra vertė 58 dol., bet Dirvos skaitytojams parduodama

už 25 dol.

Rinkinyje yra šios knygos:

- **Bronys Raila. VAIVOS RYKSTĖ.** Šimtas prakalbų į Lietuvą. 1975-1979. Viršelis ir aplankas Algirdo Kurausko. 436 psl. Kaina 10 dol.
- **Dr. Albertas Gerutis. PETRAS KLIMAS.** Valstybininkas, diplomatas, istorikas, kankinys. 312 psl. Kaina 10 dol.
- **Petronėlė Orintaitė. ERELIŲ KUORAI.** Istorinis romanas. Viršelis ir iliustracijos Marijos Žymantienės. 384 psl. Kaina 8 dol.
- **R. Spalis. MERGAITĖ IŠ GETO.** Romanas. 364 psl. Kaina 5 dol.
- **R. Spalis. ŠIRDIS IŠ GRANITO.** Romanas. 380 psl. Kaina 10 dol.
- **Emilija Čekienė. KAD JI BŪTŲ GYVA.** Publicistika. Aplankas ir iliustracijos Pauliaus Jurkaus. 420 psl. Kaina 5 dol.
- **LAISVĖS KOVŲ DAINOS.** Redagavo Jonas Aistis. Iliustracijos Vytauto Raulinaičio. Kietais viršeliais. 344 psl. Kaina 10 dol.

Visos šios knygos įskaitant ir persiuntimo išlaidas, gaunamos už 25 dol.

Paskubėkite įsigyti, nes yra tik ribotas skaičius rinkinių.

— IŠKIRPTI —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103-0206

Siunčiu 25 dol. ir prašau išsiųsti man paminėtų knygų rinkinį.

Pavardė ir vardas

Adresas

LOS ANGELES LIETUVIŲ TAUTINIAI NAMAI

kviečia atsilankyti į

20 METŲ SUKAKTUVINĮ BALIŲ,

kuris įvyks š. m. spalio 17 d., 7:30 val. vak.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ SALĖJE,
3356 Glendale Blvd., Los Angeles, Ca. 90039.

Trumpą Los Angelės Lietuvių Tautinių Namų apžvalgą padarys Alfonsas Valavičius.

Meninėje programos dalyje visus maloniai nu-teiks solistė Vilija Variakojtė, akompanuojant muzikai Onai Metrikienei.

Bus puikios vaišės. Šokiai, grojant Jaunimo orkestrui. Įėjimas, įskaitant vaišės ir gėrimus \$15.00 asmeniui. Bilietai prie įėjimo nebus parduodami, todėl prašome bilietus ir vietas rezervuoti iki spalio 10 d. pas: Joną Petronį tel. (213) 664-0791.

Sol. VILIJA VARIAKOJYTĖ

Čekius rašyti: Lithuanian American National Center, Inc. ir siųsti:
Mr. Jonas Petronis, 2511 Micheltorena, Los Angeles, Cal. 90039.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ VALDYBA

• **Amerikos Lietuvių Tarybos** metinis suvažiavimas įvyks spalio 17 d. 9 v. ryto Lietuvių Tautiniuose Namuose Chicagoje. Bus įvairūs pranešimai ir naujos tarybos ir valdybos sudarymas.

Suvažiavimo išvakarėse, spalio 16 d. 7:30 v. v. ALT būstinėje įvyks suvažiavimo atstovų ir svečių susipažinimas.

• **LB Hot Springs apyl. valdyba** per sekr. J. Žemaitį Dirvai paremti atsiuntė auką 10 dol. Ačiū.

• **Balfo Detroito skyriaus valdyba** per išd. Vl. Staškų Dirvai paremti iš įvykusios gegužinės pelno atsiuntė auką 15 dol. Ačiū.

• **IV Mokslo ir kūrybos simpoziumo metu**, Jaunimo Centro Čiurlionio Galerijoje vyks Moterų dailininkių organizacijos paroda nuo lapkričio 20 d. iki lapkričio 28 d.

Šios parodos pasirinkta tema: "Lietuvių mitinės būtybės". Maždaug prieš pus-antrų metų, narės pasitarė dėl parodos temos ir nutarė, kad lietuvių mitologija yra kaip vizualinės medžiagos kraitis, pasiduodantis dailininko interpretacijai. Kiekviena dailininkė apsi-skaitė apie mitines būtybes ir pasirinko dievų, kurie sužadintų dailininkės ir žiūrovo vaizduotę. Techninis parodos išpildymas bus įvairus: tapyba, piešiniai, minkštoji skulptūra, konstrukcija, instaliacija.

Planuojama vėliau perkelti šią parodą į skirtingas vietas, pristatant ją ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių visuomenei. Parodoje dalyvaus šios dailininkės:

Marytė Ambrozaitienė, Nijolė Baniienė, Vilija Eivaitė, Diana Kizlauskienė, Donna Marder, Janina Marks, Zita Sodeikienė, Magdelena Stankūnienė ir Ada Sutkuvienė. Paraodai vadovauja Zita Sodeikienė.

• **Jonas Daugėla**, žinomas visuomenininkas, pasakys pagrindinę kalbą prof. M. Mackevičiaus pagerbime š. m. spalio 11 d. 3 val. p. p., sekmadienį, Lietuvių Tautiniuose namuose. Meninę dalį atliks solistė Juozė Krikštolaitytė - Daugėlienė. Dėl informacijų ir rezervacijų skambinti O. Gradins-

kienei, tel. 376-1998. Atskiri pakvietimai nebus siuntinėjami.

• **Dr. J. Trajanas**, gyv. Maspeth, N. Y., Dirvai paremti atsiuntė auką 13 dol. Ačiū.

• **A. D. Ratkeliai**, gyv. Laguna Beach, Ca., atnaujin-dami prenumeratą, pridėjo Dirvai auką 23 dol. Ačiū.

• **V. Izbickas**, JAV LB Tarybos pirmininkas, atnaujin-damas Dirvos prenu-meratą 2 metams, pridėjo auką 16 dol. Ačiū.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Garbės
Pirmininkui, Ohio Lietuvių Gydytojų Drau-
gijos kultūrinės programos laureatui

A. A.

STASIUI BARZDUKUI

mirus, nuoširdžią užuojautą artimiesiems
reiškia

**Ohio Lietuvių Gydytojų
Draugija**

Amžinosios atminties

STASIUI BARZDUKUI

mirus, giliam nuliūdime likusiems dukrai
AUSRAI ir sūnums **ARVYDUI** ir **GYČIUI**
bei jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia

**Birutė Smetonienė
ir sūnūs
Antanas ir Vytautas**